

Raport z działalności Fundacji Polska Akcja Humanitarna za rok 2000

ul. Szpitalna 5/3
00-031 Warszawa
Tel.: (0.22) 828 88 82
Fax: (0.22) 831 99 38
E-mail: pah@pah.ngo.pl
www.pah.ngo.pl

PBK IV O/Warszawa 11101109-401100001609

Spis treści

I. Pomoc Humanitarna

I.1. Programy Pomocy Bezpośredniej (konwoje i zbiórki)

I.1.1. Konwoje

- I.1.1.1. Konwoje do Kosowa
- I.1.1.2. Konwoje do Inguszetii i Czeczenii
- I.1.1.3. Konwoje na Litwę
- I.1.1.4. Konwój do Kazachstanu
- I.1.1.5. Konwoje do Rumunii (program prowadzony przez Biuro PAH w Krakowie)
- I.1.1.6. Konwój do Bośni
- I.1.1.7. Pomoc dla powodzian na Węgrzech

I.1.2. Zbiórki rzeczowe i pieniężne

- I.1.2.1. Środki czystości
- I.1.2.2. Akcja „Płyta – cegiełka” dla Czeczenii
- I.1.2.3. Koncert „S.O.S Mozambik”
- I.1.2.4. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu
- I.1.2.5. Licytacja w Trójce
- I.1.2.6. Akcja Nadzieja
- I.1.2.7. Licytacja albumu Zdzisława Beksińskiego

I.2. Programy pomocy długofalowej

I.2.1. Programy pomocy PAH w Kosowie – Stała Misja PAH w Kosowie

- I.2.1.1. Założenie Misji
- I.2.1.2. Działalność programowa
 - A. Gmina albańska Kacanik
 - A.1. Działalność kulturalna
 - A.2. Działalność edukacyjna
 - A.3. Działalność sportowa
 - B. Enklawa serbska w Strpcach
 - B.1. Centrum internetowe
 - B.2. Działalność kulturalna
 - B.3. Pomoc szkołom
- I.2.1.3. Polskie organizacje pozarządowe w Kosowie
 - A. Wizyty studyjne
 - B. Realizacja Projektów
- I.2.1.4. Program wolontariatu międzynarodowego
 - A. Szkolenie wolontariuszy do misji międzynarodowych
 - B. Wolontariusze PAH w Kosowie

I.2.2. Programy pomocy PAH w Czeczenii i Inguszetii

- I.2.2.1. Przedszkola w czeczeńskich obozach dla uchodźców w Inguszetii
- I.2.2.2. Program Bezpiecznych Stref w Groznm
 - A. Woda pitna dla Groznego
 - A.1. Szpitale i inne instytucje medyczne
 - A.2. Sektor prywatny
 - A.3. Szkoły i przedszkola
 - B. Centrum Opieki nad Dziećmi. PAH
 - C. Program rozdawnictwa żywności
 - D. Piecyki dla Groznego

I.2.3. Czeczeński Rodzinny Dom Dziecka w Kownie (Litwa)

I.2.4. Dożywianie dzieci w szkołach na Litwie

I.2.5. Pomoc dla Kazachstanu

I.2.6. Program pomocy w Rumunii (prowadzony przez Biuro PAH w Krakowie)

I.2.7. Akcja Pajacyk - dożywianie dzieci w szkołach

II. Edukacja Humanitarna

II.1 Sieć trenerów PAH

II.2. Pomagamy ! - nowoczesne czasopismo wolontariuszy

II.3. Fakultatywne zajęcia szkolne

II.4. Szkolenia dla nauczycieli

III. Centrum Pomocy Uchodźcom

III.1. Pomoc socjalno-prawna

III.2. Program integracyjny

III.3. Dom Uchodźcy

III.4. Integracyjne kolonie dla dzieci i młodzieży

III.5. Dzień Dziecka i Mikołajki dla dzieci uchodźców

III.6. Dzień Uchodźcy

III.7. Współpraca ze organizacjami i instytucjami

IV. Biura Regionalne

IV.1. Biuro Regionalne w Krakowie

IV.1.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.1.1.1. Pomoc dla Czeczenii

IV.1.1.2. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

IV.1.1.2. Akcja „Pajacyk”

IV.1.1.3. Akcja Nadzieja

IV.1.1.4. Edukacja Humanitarna

IV.1.2. Akcje regionalne

IV.1.2.1. Pomoc dla Rumunii

IV.1.2.2. „Ich Świąteczny Stół”. Wspólna akcja PAH i firmy Ahold Polska

IV.1.2.3. Pomoc lokalna dla stowarzyszeń i organizacji regionu małopolskiego

IV.2. Biuro Regionalne w Łodzi

IV.2.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.2.1.1. Pomoc dla uchodźców z Czeczenii

IV.2.1.2. Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

IV.2.1.3. Akcja „Nadzieja”

IV.2.1.4. Akcja „Pajacyk”

IV.2.2. Akcje regionalne

IV.2.2.1 Pomoc dla stowarzyszeń i organizacji woj. łódzkiego

IV.2.2.2. Wsparcie materialne dla instytucji woj. łódzkiego

IV.2.2.4. Akcja „Ich świąteczny stół”

IV.2.2.5. Świetlica środowiskowa PAH

IV.3. Biuro Regionalne w Toruniu

IV.3.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.3.1.1. Pomoc dla Czeczenii

IV.3.1.2. Akcja Pajacyk

IV.3.1.3. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

IV.3.1.4. Akcja Nadzieja

IV.3.1.5. Realizacja Programu Edukacja Humanitarna

IV.3.2. Akcje regionalne

IV.3.2.1. Centrum Pomocy Rodzinie PAH

IV.3.2.2. Pomoc dla ofiar powodzi w Górowie Iławeckim

IV.3.2.3. Zajączek Toruńskim Dzieciom

IV.3.2.4. Wesołych Wakacji

IV.3.2.5. Przegląd Twórczości Artystycznej Szkół Specjalnych

IV.3.4.6. Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna

IV.3.4.7. Święta Dzieciom

V. Raport finansowy

I. Pomoc Humanitarna

PAH wysłała konwoje z pomocą do krajów zniszczonych przez wojny, zdewastowane przez klęski żywiołowe albo dotknięte szczególną biedą. Jest to pierwszy etap pomocy PAH. Kolejnym etapem jest wdrażanie programów rozwojowych.

Pod koniec 1999 roku Polska Akcja Humanitarna utworzyła pierwszą stałą Misję Humanitarną w Kosowie a w lutym 2000 w Inguszetii i Czeczenii. Jest to działalność prekursorska wśród polskich organizacji pozarządowych i mają ogromne znaczenie dla całego III sektora w Polsce. Misje PAH stały się platformą umożliwiającą obecność polskich NGO's w międzynarodowej pomocy humanitarnej. Program i działania Misji są opisane w p. I.2.1. i I.2.2.

Jest to kolejny etap pomocy świadczonej przez PAH na rzecz społeczności cierpiących z powodu wojen, konfliktów wewnętrznych, klęsk żywiołowych. Jest to również pierwszy krok w kierunku wychodzenia poza ramy pomocy doraźnej w kierunku trwałego rozwoju obszarów i społeczeństw, którym nie dane było doświadczyć udanej transformacji do wolności i demokracji. PAH, poprzez angażowanie się w pomoc długofalową, wyraża solidarność z innymi. Wypływa to też z poczucia moralnego zobowiązania, jakie Polacy zaciągnęli, będąc odbiorcą masowej pomocy humanitarnej w latach osiemdziesiątych.

I.1. Programy Pomocy Bezpośredniej (konwoje i zbiórki)

I.1.1. Konwoje

W 2000 roku PAH wysłała 16 konwojów z pomocą dla w szpitali, sierocińców, szkół, obozów dla uchodźców oraz organizacji pozarządowych w **Kosowie** (Kacanik, Strpce), w **Kazachstanie** (Kokczetaw, Karaganda), **Inguszetii** (Slepcovskaya, Karabulag, Plijevo, Troickaya), **Czeczenii** (Grozny, Gudermes, Argun, Katyrjurt), **Bośni** (Sarajewo), **Litwie** (Soleczniki, Podbrodzie, Ejszyszki, Kowno) i w **Rumunii** (Valenia de Munte).

Pomoc PAH o wartości ponad 1 miliona USD, była całkowicie finansowana ze zbiórek pieniędzy oraz darów zebranych wśród polskiego społeczeństwa. Jest to również wyraz zaufania dla Polskiej Akcji Humanitarnej. Polska stała się zatem krajem, który nie tylko oczekuje pomocy lecz także jej udziela bardziej potrzebującym.

Konwoje zorganizowane przez PAH w okresie między styczniem a grudniem 2000

	Kraj	Liczba konwojów	Liczba ciężarówek	Waga w tys. kg	Wartość w USD
1	Kosowo	2	3	48,2	249.570,00
2	Inguszetia/Czeczenia	3	8	103.8	632.940,13
3	Litwa	3	4	1.8	9.038,00
4	Kazachstan	1	3	20.0	292.201,00
5	Rumunia	4	5	21.1	19.356,00
6	Bośnia-Sarajewo	1	1	0.2	10.568,00
7	Węgry-powódź	1	samolotem	16.4	10.179,00
	RAZEM	16	24	211,5	1.223.852,13

I.1.1.1. Konwoje do Kosowa

W roku 2000 wysłane zostały dwa transporty z pomocą dla Kosowa:

- 14.01.2000 – transport odżywek sojowych dla dzieci; odbiorcą była organizacja ACTED (Agence d'Aide a la Cooperation technique et au Developpement) w Prisztinie; łącznie dostarczono 22 tony o wartości 132.433,00 USD.
- 06.04.2000 – transport okien; odbiorcą była szwedzka organizacja PMU Interlife z siedziba w Skopje; dostarczono 504 okien, o wartości 117.137,00 USD.

I.1.1.2. Konwoje do Inguszetii i Czeczenii

Na początku drugiego konfliktu w Czeczenii, PAH zwróciła się do rosyjskiego EMERCOMu o specjalne zezwolenie na udzielanie pomocy humanitarnej z Polski bezpośrednio na obszary konfliktu. Takie zezwolenie PAH otrzymała 13 stycznia 2000 roku

- 29.01.2000 - żywność, odżywki i witaminy, środki czystości, koce, kurtki, buty oraz bielizna dziecięca, 37 ton o wartości 91 277,00 U\$, zostały rozdzielone:

W Inguszetii: Troickoye – obóz Malochno Tovarnaya Ferma SPS (560 osób), Karabulak – obóz Karier (835 osób), Pliyevo – obóz Ingushenergo SPS (461 osób), Slepovskaya - obóz CMY - 4 (19 sierot)

W Czeczenii: Stanica Assienovskaya dla uchodźców pozostających poza obozami (199 rodzin) oraz dla Obozu Tymczasowego Osiedlenia (1440 osób, w tym 250 Rosjan), Alchanyurt - dla szpitala i dzieci pozostających pod opieką miejscowego centrum opieki zdrowotnej

- 7.04.2000 - odżywki dla niemowląt, żywność, materace i lekarstwa, sprzęt medyczny i rehabilitacyjny (dar od Handicap International z Francji), 40 ton o wartości 134 204,00 U\$, zostały rozdzielone:

W Inguszetii: Slepovskaya - MRO - obóz w Rassvet oraz miejsce spontanicznego osiedlenia MPT, Pliyevo - Sierociniec (Rodnaya Semia), Troickaya - miejsce spontanicznego osiedlenia MTF, Karabulag - obóz Karier

W Czeczenii: Grozny - Miejskie Szpitale nr 1, 3 i 9, Klinika Położnicza I, Republikańska obwodowa klinika dziecięca, Aczchoy Martan - Szpital Miejski, Katyr Yurt - Szpitale nr 1 i 2, Argun - Szpital Miejski

Sprzęt rehabilitacyjny został przekazany na ręce francuskich organizacji (MDM i CPDC w Nazranii) działających na terenie Inguszetii.

- 5.12.2000 - odżywki dla niemowląt, żywność, środki czystości, koce, kurtki, buty, materace, lekarstwa oraz wózki inwalidzkie, 30 ton o wartości 407 459,00 U\$, zostaną rozdzielone w Groznych przez PAH. W związku z przedłużającą się procedurą celną dary wjechały na teren Inguszetii 26 grudnia br. Ich rozdanie nastąpiło w 2001 roku.

I.1.1.3. Konwoje na Litwę

- 19.11.2000 – przybory szkolne i art. papiernicze 641 kg o wartości 2250 USD przekazano trzem wiejskim szkołom podstawowym: w Taboryszkach, Bogumiliszkach i Kamionce (rej. solecznicki). Szkoły te zostały włączone do programu pomocy PAH od nowego roku szkolnego tzn. od września 2000.
- 30.05., 10.07. i 19.11.2000 - w trzech konwojach przekazano 1800 kg darów (żywność, środki czystości i przybory toaletowe, pościel, odzież, obuwie, meble, sprzęt AGD, komputer z oprzyrządowaniem, art. szkolne i papiernicze, zabawki) o wartości 3355,65 USD.

I.1.1.4. Konwój do Kazachstanu

- 3.10.2000 - 20 ton artykułów o wartości 292 202,00 USD, które zostały rozdzielone:

Akmoliński Obwodowy Szpital Dziecięcy w Kokczetawie – sprzęt rehabilitacyjny i jednorazowy sprzęt medyczny, witaminy i preparaty medyczne, aparat do fizjoterapii, bieliznę chirurgiczną, art. pościelowe, odżywki dla dzieci, oraz detergenty. Szpital ze względu na nowy podział administracyjny kraju zmienił nazwę. Ta zmiana wywołała konieczność zweryfikowania podpisanej w 1996 r. umowy o współpracy. Nową umowę podpisano 12 października. Na jej podstawie wszyscy pacjenci szpitala legitymujący się polskim pochodzeniem obsługiwani są całkowicie bezpłatnie.

Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Polonia Północna w Kokczetawie, Szczucińsku i Kellerowce – odzież, obuwie, środki czystości oraz artykuły szkolne. Dary przeznaczone dla oddziałów Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego Polonia Północna były rozładowywane i rozdzielane w obecności i przy udziale miejscowej polonii oraz nauczycieli języka polskiego delegowanych z Polski na kontrakty.

Kolonia Karna nr 162/2 w Pawłodarze – kserokopiarka подарowana przez angielską organizację Penal Reform International, specjalnie dla tego zakładu karnego.

I.1.1.5. Konwoje do Rumunii (program prowadzony przez Biuro PAH w Krakowie)

- 2.02., 15.05. i 7.07.2000 - ok. 5 ton darów o wartości 35.834 USD, które w trzech konwojach dotarły do sierocińca w Valea Plopolui (patrz p. I.2.6.)
- 9.06.2000 - Caransebes, 16 ton darów: makaron, mąka cukier olej proszek do prania, ryż i pościel, o wartości 40.680 USD.

Biuro PAH w Krakowie, odpowiadając na apel rządu rumuńskiego zorganizowało konwój z pomocą dla powodziń w Rumunii. Ciężarówka wioząca dary przeznaczone dla powodziń dotarła na miejsce 13 czerwca i została rozładowana w magazynach Obrony Cywilnej miasta Caransebes. W ciągu następnego tygodnia pracownicy obrony cywilnej rozwieźli pomoc w okoliczne górskie wsie. Do potrzebujących dotarły następujące Łącznie pomocą objęte zostały cztery górskie gminy: Bautar, Rusca Montana, Sacu, Constantin Daicoviciu. Szacunkowo z pomocy skorzystało 3 000 rodzin. Część kosztów konwoju (25.000 zł) została pokryta z dotacji Fundacji Batorego

I.1.1.6. Konwój do Bośni

5.04.2000 do szkoły Osman Nuri Hadzić w Sarajewie zostały dostarczone: 6 zestawów komputerów, dwie drukarki, modemy, kserokopiarka oraz 2 zestawy telewizor i video o wartości 50.940,11 zł. W ten sposób została zakończona akcja pomocy dla tej szkoły oraz akcje pomocy na rzecz Bośni.

I.1.1.7. Pomoc dla powodziń na Węgrzech

26.04. samolotem rządowym poleciały dary dla powodziń na Węgrzech. PAH dostarczył 16 ton odżywek dla dzieci o wartości ok.10 tys. USD, które zostały rozdzielone przez Węgierski Czerwony Krzyż.

I.1.2. Zbiórki rzeczowe i pieniężne

W roku 2000 Biuro PAH w Warszawie przeprowadziło 7 różnego rodzaju zbiórek i licytacji, z których dochód został przeznaczony na różne akcje PAH.

I.1.2.1. Środki czystości

Zbiórka środków czystości odbyła się w dniach 02-13 marca br. Dary zostały przekazane ofiarom konfliktu w Czeczenii, Kosowie, dla Czeczeńskiego Domu Dziecka na Litwie i na Suwalszczyznę. Zbiórka odbyła się w Białymstoku, Krakowie, Łęczycy, Łodzi, Olsztynie, Warszawie Poznaniu.

Wartość darów rzeczowych: 20 782,03 zł.

Zbiórka pieniężna: 45516,00 zł.

I.1.2.2. Akcja „Płyta – cegielka” dla Czeczenii

Akcja trwała od 1.03 do 18.06 Czasopisma: Techno Party, Machina, Magazyn Internetowy „WWW” przekazały na rzecz uchodźców czeczeńskich archiwalne numery pism zawierające płyty kompaktowe. które zostały rozprowadzone w szkołach i na uczelniach jako płyty-cegiełki. Akcja zakończyła się koncertem w klubie „Stodoła” 18 czerwca 2001. Zbiórka odbyła się w 138 miejscach w Polsce.

Kwota zebrana: 50 449,97 zł.

I.1.2.3. Koncert „S.O.S Mozambik”

Koncert został zorganizowany 5 maja br. na rzecz ofiar powodzi w Mozambiku. Współorganizatorami byli Związek Studentów i Absolwentów Afrykańskich w Trójmieście. Do apelu o pomoc przyłączyło się ZHP organizując zbiórki i akcje w swych kwaterach. W koncercie wystąpili: „Yugus”, „Asiko”, „Solidarity”, Kassoum z Wrocławia, „Ikenga Drummers”, „VOO VOO”, „Big Cyc”, „Ich Troje”, „Calabash”. Zbiórka odbyła się w Studium im. W. Lutosławskiego w Polskim Radiu.

Kwota zebrana: dotacja z Polkomteli 8.000 zł, ze zbiórki 3.490,47 zł

I.1.2.4. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

Zbiórka odbyła się w dniach 21-22.10. na terenie całego kraju (21 miast) zorganizowana w miejscach publicznych. Brali w niej udział aktorzy z seriali Złotopolscy i Klan. Druga część zbiórki została przeprowadzona 12.11 i 18.11. w parafiach Warszawskich (Kościół św. Krzyża, św. Anny, św. Marcina, św. Jana, Kościół Ojców Paulinów, Parafia Rzymskokatolicka Nawiedzenia NMP, Kościół Wizytek).

Kwota zebrana: 73 119,86

I.1.2.5. Licytacja w Trójce

Pomysł licytacji wyszedł od Prezesa GUC Zbigniewa Bujaka jako jedna z form przeciwdziałania korupcji. Politycy i menadżerowie przekazali na licytację na cele dobroczynne prezenty otrzymane z racji pełnionych funkcji. Licytacja „czyste ręce” została przeprowadzona w dniu 3 marca br. w radiowej „Trójce”. Pieniądze zostały przekazane na zorganizowanie konwoju do Czeczenii.

Kto dał prezenty i ceny wylicytowane:

1. Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski - pióro Mont Blanc z wygrawerowanym nazwiskiem w futerale wartość wywoławcza 1.500 zł (nie zostało zlicytowane)
2. Prezes Rady Ministrów RP Jerzy Buzek - krawat jedwabny (nie zostało zlicytowane)
3. Minister Finansów RP Leszek Balcerowicz - Szwajcarski zegarek z atestem i szarotkami (15.000 zł)
4. Minister Spraw Zagranicznych RP Bronisław Geremek - Wschodnie puzderko na biżuterię (3.300 zł)
5. Marszałek Sejmu RP Maciej Płażyński AWS - Replika rzeźby z brązu koń i jeździec autor Fredric Remington (6.000 zł)
6. Marszałek Senatu RP Prof. Alicja Grzeškowiak - Buława Marszałkowska (5.000 zł)
7. V-ce Marszałek Sejmu Marek Borowski SLD i V-ce Marszałek Sejmu Jan Król UW przekazali wspólnie album „OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II W SEJMIE I SENACIE” z podpisami wszystkich 5 marszałków (Maciej Płażyński AWS, Marek Borowski SLD, Jan Król UW, Jerzy Stefaniuk PSL, Stanisław Zając AWS) (2.200 zł)
8. V-ce Marszałek Sejmu Jerzy Stefaniuk PSL przekazał: 2 albumy i książkę: (nie zostało zlicytowane)
9. V-ce Marszałek Sejmu Stanisław Zając AWS przekazał: obraz autorstwa Joanny Frydrych 70x50cm akwarela, chiński tradycyjny cesarski przycisk do papierów, ręcznie wykonany (2.500 zł).
11. Przewodniczący Komisji Sejmowej AWS Marian Krzaklewski przekazał komplet długopis i pióro w srebrno-złotej oprawce w eleganckim czarnym pluszowym etui. Pióro jest ze złotą stalówką (2.600 zł).
11. Przewodniczący Komisji Sejmowej SLD Leszek Miller - Klub wpłacił na konto PAH 2.000 zł
12. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy Paweł Piskorski przekazał obraz olejny 80x70cm w drewnianej ramie, Stanisława Kmiecika (artysta niepełnosprawny) „Fiolet z cyklu styczeń”, (3.500 zł)
13. Przewodniczący Komisji Sejmowej UW Jerzy Wierchowicz przekazał złote wieczne pióro „Waterman” w pudełeczku z wizytówką z podziękowaniami dla nabywcy (2.700 zł)
14. Przewodniczący Koła Parlamentarnego Ruchu Odbudowy Polski Jan Olszewski przekazał album Semper Fidelis - Obrona Lwowa w obrazach współczesnych, reprint z 1930 roku, nie zostało zlicytowane
16. Prezes GUC Zbigniew Bujak przekazał srebrny ołówek. (1.750 zł) Otrzymaliśmy również dwie butelki wina Per' Pat Cabernet Sauvignon z 1997 roku jedno białe i jedno czerwone w drewnianym pudełku z logo LOT 2000 oraz szampan Moet Chandon w kubelku do mrożenia (1.000 zł)
17. Kolacja z Moniką Olejnik - (3500zł)

Kwota zebrana: 51.050 zł

I.1.2.6. Akcja Nadzieja

Zbiórka artykułów szkolnych dla dzieci objętych akcjami PAH . Akcja trwała od 17.08 do 17.09.br. w miastach Kraków, Warszawa, Poznań, Toruń, Łódź, Kielce, Białystok. Zbiórka odbyła się w supermarketach: Krakchemia, Carrefour, Tesco, Park Wodny, Supermarket „Piotr i Paweł”, Hipernowa, Leclerc, Minimal, „Hipernowa, MacroCasch&Carry, Arkon-A, Puchatek. Dary zostały przekazane do szkół na Suwalszczyźnie: Baniach Mazurskich, Lelkowie, w Tuchowie, do domu dziecka w Rumunii i do Czecheńskiego Domu Dziecka w Kownie

Kwota zebrana: 18 389.72 zł

Dary rzeczowe na kwotę: 52982,86 zł

I.1.2.7. Licytacja albumu Zdzisława Beksińskiego

Pomysł stworzenia albumu powstał przy współpracy z Jarkiem Skoczeń z miesięcznika „Techno Party”. Dzięki porozumieniu z Panem Zbigniewem Beksińskim przekazał naszej Fundacji nieodpłatnie grafiki (do wyboru z 79 prac). Swoje prace autor w porozumieniu z Polska Akcją Humanitarną i Panem Jarosławem Skoczeń przeznaczył na dożywianie dzieci w Bieszczadach. Album w nakładzie 1000 szt. jest numerowany a jego kwota wywoławcza to 100 zł do albumu zostały dołączone płyty CD (nakład 2500 egz.), których część była licytowana oddzielnie od kwoty 40 zł. Album został wydrukowany w całości nieodpłatnie. Licytacja nie została zakończona

I.2. Programy pomocy długofalowej

Pod koniec 1999 roku, PAH otworzyła pierwszą stałą misję humanitarną w Kosowie oraz w kwietniu 2000 misje w Inguszetii i Czeczenii. Misje te były przykładem dla innych polskich organizacji pozarządowych i odegrały dużą rolę w polskim trzecim sektorze. Misje PAH stały się bazą pozwalającą na obecność polskich organizacji pozarządowych w ramach międzynarodowej pomocy humanitarnej. Program misji i jej działalność zostały bardziej szczegółowo przedstawione w p. I.2.1. i p. I.2.2.

Ten rodzaj pomocy niesionej przez PAH wspólnotom i społecznościom cierpiącym z powodu wojen, konfliktów wewnętrznych czy klęsk żywiołowych, jest kolejnym etapem naszej działalności. Jest to również pierwszy krok podjęty poza ramami działań „pierwszej pomocy”, w kierunku trwałego rozwoju regionów i społeczności, którym nie była dana pokojowa transformacja ustrojowa w kierunku wolności i demokracji. Poprzez zaangażowanie w pomoc długofalową, PAH wyraża swą solidarność z innymi. Wynika to ze świadomości moralnego zobowiązania zaciągniętego przez naród Polski, który w latach 80 otrzymywał pomoc humanitarną na masową skalę.

I.2.1. Programy pomocy PAH w Kosowie – Stała Misja PAH w Kosowie

W grudniu 1999 roku rozpoczęła działalność w Kosowie, założona przez PAH, pierwsza w historii polskich organizacji pozarządowych stała Misja Humanitarna. Swoim działaniem Misja obejmowała dwie gminy: Kacanik – zamieszkałą przez społeczność albańską i Strpce – jedną z większych enklaw serbskich w Kosowie. Wybór miejsca funkcjonowania Misji związany był z obecnością na tym terenie polskiego batalionu w Siłach Międzynarodowych KFOR oraz z chęcią pracy na rzecz obu stron konfliktu. Program Misji obejmuje pomoc lokalnym społecznościom w budowie społeczeństwa obywatelskiego i zaspokojeniu potrzeb społecznych w sferze edukacji i kultury.

I.2.1.1. Założenie Misji

Wyjazd pracowników Misji nastąpił pod koniec lutego br. Szefem Misji został mianowany Tomasz Łękarcki, koordynatorem – Magdalena Spalińska. Do początkowych zadań przedstawiciele PAH w Kosowie należały sprawy organizacyjno – administracyjne (mieszkanie, biuro, lokalny personel), nawiązywanie kontaktów z organizacjami międzynarodowymi, liderami społeczności lokalnych, cywilną i wojskową administracją międzynarodową. W kolejnym etapie, prowadzący Misję PAH, dokonali dokładnego rozpoznania potrzeb, zdefiniowali możliwości udzielenia pomocy przez polskie organizacje oraz znalezienia dofinansowania programów pomocy realizowanych na terenie Misji. Następnym krokiem była koordynacja projektów i pomoc w uruchamianiu projektów pomocowych polskich organizacji pozarządowych. Pierwsze miesiące pracy Misji zaowocowały złożeniem do Ministerstwa Spraw Zagranicznych wniosku o dotację na realizację projektu *Rozwój społeczności lokalnych – Kacanik i Strpce*.

I.2.1.2. Działalność programowa

Oprócz wspomnianej powyżej działalności PAH realizował Projekt z dotacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP – *Rozwój Społeczności Lokalnych – Kacanik i Strpce*.

A. Gmina albańska Kacanik

W okresie wrzesień – grudzień 2000, w miejscowym Domu Kultury przeprowadzone zostały prace remontowe instalacji wodno – kanalizacyjnej i elektrycznej oraz adaptacyjno – konserwacyjne (wymiana okien, stolarki, tapicerki). PAH zainicjował również liczne przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną i odbudowujące zerwane więzi społeczne.

A.1. Działalność kulturalna

W ramach projektu powstała grupa teatralna *A plus*. Członkami grupy jest młodzież z lokalnej szkoły średniej *Skenderbeu*. Regularne zajęcia rozpoczęły się pięciodniowymi warsztatami, przeprowadzonymi przez instruktora z polski. W listopadzie grupa zdobyła na ogólnokosowskim Festiwalu w Ferizaju dwie pierwsze nagrody: za najlepsze przedstawienie *Dwa jabłka na dole, jedno na górze* i najlepszą reżyserię. Dzięki sukcesowi na festiwalu grupa zdobyła rozgłos i natychmiast została zaproszona na występy do różnych miast Kosowa, m.in. Prisztiny (występ na scenie narodowej), Peji, Gnilane, Prizrenu.

A.2. Działalność edukacyjna

Szkoła zawodowa - we współpracy z IOM (International Organisation for Migration) otwarta została szkoła przysposobienia zawodowego dla byłych członków UCK (Armia Wyzwolenia Kosowa). Dzięki wsparciu PAH wyposażono różne profile klas zawodowych, co pozwala uczniom zdobywać praktyczną znajomość przyszłego zawodu.

Centrum internetowe - do pracowni komputerowej przy szkole średniej *Skenderbeu* doprowadzono internet. Powstałe centrum internetowe – komputerowe służy nie tylko uczniom szkoły, ale również mieszkańcom całej Gminy.

A.3. Działalność sportowa

Siłownia *Forca* – została uruchomiona i wyposażona w sprzęt kulturystyczny. Siłownia zrzesza 41 stałych członków, a ponadto jest otwarta dla grup wskazanych przez PAH: członków grupy teatralnej *A+*, dla młodzieży i kobiet.

Boiska – w ramach wspierania działalności sportowej PAH zaangażowała się w projekt budowy boisk prowadzony przez miejscowego działacza sportowego. Projekt przewiduje budowę dwóch boisk do piłki nożnej w Kacaniku i w Bob (przedmieścia Kacanika).

Szkoła szachowa - PAH patronuje również Klubowi Szachowemu *Lepenci*, z którego inicjatywy i przy pomocy finansowej i organizacyjnej PAH, otwarta została Szkoła Szachowa dla dzieci w wieku 9 – 17 lat. Zajęcia odbywają się w trzech grupach o różnym stopniu zaawansowania. Szkoła odniosła już pierwszy sukces - w rozgrywkach kosowskich zdobyła I i dwa III miejsca.

B. Enklawa serbska w Strpcach

Założeniami Programu realizowanego w serbskiej enklawie jest próba przełamywania skutków poczucia izolacji, opuszczenia i braku wszelkich perspektyw. Dlatego PAH skoncentrował się na takich działaniach, które zwiększałyby perspektywy zawodowe i edukacyjne społeczności Gminy. Ogólnodostępny internet, będący obecnie jedynym źródłem komunikacji zewnętrznej, daje możliwości podejmowania pracy na odległość, nauki korespondencyjnej i nawiązywania kontaktów ze światem. Innymi inicjatywami jest uruchomienie czytelnicy prasy krajowej i międzynarodowej oraz kursy angielskiego dla dzieci i dorosłych.

B.1. Centrum internetowe

Powstało przy szkole średniej im. Jovan Cijvić dzięki współpracy PAH i IOM. Zostało wyposażone w 9 komputerów i podłączone do stałego łącza internetowego. Centrum jest jedynym miejscem w Gminie z ogólnodostępnym internetem; prowadzi ono dodatkowo kursy internetowe – komputerowe.

B.2. Działalność kulturalna

Założeniem projektu była animacja życia kulturalnego młodzieży, przełamanie kulturalnej i społecznej izolacji, przeciwdziałanie politycznym, społecznym i etnicznym podziałom wewnątrz enklawy, rozwój kontaktów polsko-serbskich, zainicjowanie dyskusji wewnątrz młodszej części społeczności serbskiej.

Koncerty rockowe - We współpracy z lokalną społecznością i administracją ONZ, PAH zorganizowała w listopadzie koncerty polskiej grupy rockowej ZTVORKI. Następstwem tych występów był wyjazd serbskiej grupy LINIJA na koncerty w Polsce. Obie grupy były bardzo entuzjastycznie przyjęte przez publiczność. Koncert zespołu polskiego był pierwszym koncertem zagranicznej grupy od czasu konfliktu na terenie Strpc.

Kino objazdowe - Miejskowy Dom Kultury został wyposażony przez PAH w rzutnik wielkoformatowy i filmy na kasetach video. Darowizna ta umożliwiła uruchomienie – od dawna nieczynnej – sali kinowej, a także kina przenośnego, które będzie mogło objeżdżać w najdalsze zakątki gminy.

Czytelnia czasopism - W jednej z lokalnych kawiarni w Strpcach – *Ekskalibur* utworzono czytelnicy czasopism; PAH zaprenumerował dzienniki i magazyny serbskie a także dostarcza popularną prasę międzynarodową.

B.3. Pomoc szkołom

Jedyną w gminie szkołę – im. Jovan Cijvić, pełniącą również rolę technikum i szkoły zawodowej, PAH wyposażył w ławki i krzesła, a klasy zostały przystosowane do zwiększonych potrzeb (przesiedleńcy). Bibliotekę szkolną wyposażono w podręczniki i książki specjalistyczne, a pracownie fizyczno – chemiczne w niezbędny sprzęt laboratoryjny.

I.2.1.3. Polskie organizacje pozarządowe w Kosowie

A. Wizyty studyjne

W dniach 12 – 19 lipca PAH zorganizował w Kosowie wizytę studyjną przedstawicieli 9 polskich organizacji. W wyjeździe wzięli udział: Janka Ochojska, Kaja Wiślińska (PAH), Kuba Wygnański (Klon – Jawor), Kuba Boratyński (Fundacja Batorego), Krzysztof Herbst (Fundacja Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych), Wojciech Marchlewski, Rafał Skrzypczyk (Fundacja Aktywnej Rehabilitacji), Czesław Jurczyszyn (Federacja Polskich Banków Żywności), Agnieszka Martynowicz (Związek Biur Porad Obywatelskich), Ilona Gosk (Stowarzyszenie Komuna Otwock), Dominik Ksiński (Stowarzyszenie Prasy Niezależnej) oraz doje wolontariuszy PAH – Ewa Szczegielniak i Andrzej Mańkowski.

Celem wyjazdu było zachęcenie polskich organizacji do podjęcia działań na terenie gmin Kacanik i Strpce oraz zainteresowanie współpracą z lokalnymi partnerami. Program wyjazdu obejmował spotkania na poziomie ogólnokosowskim (OSCE, UNMIK, dziennik Rilindja), regionalnym (OSCE Gnilane, IOM Ferizaj) i lokalnym (UNMIK Strpce, Kacanik, OSCE Strpce, Dragasz, administracja miejscowa: Rada Gminy Kacanik, Rada Gminy Strpce, organizacje: Stowarzyszenie Matki Teresy, Centrum Obrony Praw Kobiet i Dzieci, Kosowska Inicjatywa Kobieta (KWI), Jugosłowiański Czerwony Krzyż, mali przedsiębiorcy, prasa lokalna – Fer Press, Kosovski Avaz i radio w Strpcach: Sirnicka Zupa).

Efektom wizyty było zawiązanie się na platformie organizacyjnej PAH - Konsorcjum Polskich Organizacji Pozarządowych na rzecz Kosowa, z których każda zdecydowała się przekazać społecznościom lokalnym swoje specyficzne doświadczenie i umiejętności z zakresu wspierania inicjatyw obywatelskich, tworzenia nowych organizacji i wspierania ich działalności, udzielenia wsparcia na rzecz rozwoju gospodarczego a w szczególności małej przedsiębiorczości, podwyższenia poziomu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie, uruchomienia lokalnych gazet, promowania przejrzystych mechanizmów władzy oraz działalności związanej z zapewnieniem odpowiedniej rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych.

Wniosek o dotację na realizację projektu konsorcyjnego został złożony do Ministerstwa Spraw Zagranicznych; pomimo wcześniejszych ustaleń pieniądze nie zostały przyznane. W związku z tym ze środków PAH został przeprowadzony jedynie projekt kulturalny.

W grudniu drugą wizytę studyjną odbyli przedstawiciele FISE: Krzysztof Herbst, Nathalie Bolgert i Ilona Gosk. Jej celem była weryfikacja wcześniejszych planów, co do zaangażowania w projekty w Kosowie. Odbyły się spotkania z potencjalnymi sponsorami projektów (IOM, USAID, Fundacją Sorosa w Prisztinie).

B. Realizacja Projektów

Projekt kulturalny W ramach dotacji przyznanej przez MSZ na projekt PAH *Rozwój społeczności lokalnych – Kacanik i Strpce* (por. pkt. II.2.2), w którego skład weszły następujące komponenty: stworzenie grupy teatralnej i wymiana grup muzycznych. Członkowie grupy – młodzież z Kacanika będzie punktem wyjścia dla innych przedsięwzięć lokalnych – np. sprzątanie świata.

Aktywna rehabilitacja Fundacja Aktywnej Rehabilitacji zaprosiła do Spały na 10 dniowe szkolenie połączone z wizytą studyjną i spotkaniami z przedstawicielami polskich organizacji rządowych i pozarządowych realizującymi zbliżone projekty. Był to pierwszy etap projektu, mającego na celu przedstawienie osobom niepełnosprawnym alternatywnego sposobu na życie, który umożliwiałby im aktywność zawodową i społeczną. Projekt będzie miał drugą część w roku 2001 – planowany jest wyjazd przedstawiciela FAR do Kosowa, przyjazd trzech osób niepełnosprawnych na szkolenie do Polski i zorganizowanie obozu aktywnej rehabilitacji we wrześniu w Kosowie. Partnerem kosowskim Fundacji Aktywnej Rehabilitacji jest Handikos.

I.2.1.4. Program wolontariatu międzynarodowego

A. Szkolenie wolontariuszy do misji międzynarodowych

Równoległe do działań Misji PAH w Kosowie zaczęto prowadzić nabór na szkolenie dla wolontariuszy do misji zagranicznych PAH i innych polskich organizacji pozarządowych. Ideą rozpoczętych działań było stworzenie zaplecza personalnego do rozwoju placówek terenowych polskich organizacji pozarządowych, a w dalszej perspektywie – organizacji międzynarodowych. Polscy wolontariusze, biorąc udział w pomocy dla społeczności w krajach dotkniętych konfliktami zbrojnymi, kataklizmami czy biedą, mają swój udział w międzynarodowym ruchu humanitarnym.

Rekrutację prowadzono na poziomie ogólnopolskim – poprzez ogłoszenia – informacje w gazetach lokalnych; zgłosiły się 93 osoby, z których 23 zostało zakwalifikowanych na szkolenie.

Ośmiodniowe szkolenie, zorganizowane zostało we współpracy z Fundacją Batorego i odbyło się na początku lipca pod Warszawą. Szkolenie prowadziła Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Miał on za zadanie przygotować przyszłych wolontariuszy do pracy w misjach terenowych. Program był prowadzony w tematach: integracja i współpraca w grupie, zajęcia terenowe, przygotowanie przed wyjazdem i przybycie na miejsce; ocena potrzeb, sektory pomocy, wskaźniki techniczne, planowanie rezerw, koordynacja pomocy humanitarnej; działalność organizacji humanitarnych; prawa człowieka, kategorie beneficjentów, podstawy logistyki pomocy humanitarnej (na przykładzie PAH), udział społeczności w pomocy - potencjał polskich organizacji pozarządowych, podstawy udzielania pierwszej pomocy, podstawy łączności, bezpieczeństwo osobiste, orientacji w terenie, współpracy z mediami.

B. Wolontariusze PAH w Kosowie

W dniach 9–29 sierpnia, grupa 6 wolontariuszy (Katarzyna Pszczoła, Ewa Szczegielniak, Marta Piegat, Agnieszka Szewczyk, Andrzej Mańkowski, Kamil Musielak), a w dniach 15–29 września 4 (Ewa Szczegielniak, Katarzyna Pszczoła, Aurika Balcerkiewicz oraz Adam Dźmelyk), prowadziła w Kacaniku półkolonie. W Strpcach 2 wolontariuszki (Agnieszka Rybak, Marta Majcher) – przy współpracy OSCE – prowadziły intensywne kursy angielskiego.

Półkolonie były adresowane do dzieci w wieku 9 – 13 lat. Zajęcia odbywały się codziennie od poniedziałku do piątku i uczestniczyło w nich 180 dzieci. Rekrutację uczestników zorganizowała lokalna organizacja pozarządowa Centrum Obrony Praw Kobiet i Dzieci. Towarzyszącym wydarzeniem były projekcje „Bolka i Lolka” w Domu Kultury w Strpcach i Kacaniku. Seanse zgromadziły ok. 1000 widzów. Dla większości dzieci była to pierwsza wizyta w kinie, które wznowiło swoją działalność w lipcu b.r. po 10 latach przerwy.

Intensywne kursy angielskiego przeznaczone były dla osób w wieku 20 – 25 lat, początkujących i średnio zaawansowanych; odbywały się codziennie w pomieszczeniach udostępnionych przez OSCE.

I.2.2. Programy pomocy PAH w Czeczenii i Inguszetii

Od kwietnia 2000 roku, działa w Czeczenii i w Inguszetii Stała Misja Polskiej Akcji Humanitarnej z główną siedzibą w Nazran i biurem pomocniczym w Groznm.

Głównymi celami realizowanymi w ramach Misji są:

Przedszkola w obozie dla uchodźców w Inguszetii

Program bezpiecznych stref w Groznm (Czeczenia)

Piecyki dla Groznego

I.2.2.1. Przedszkola w czeczeńskich obozach dla uchodźców w Inguszetii

16 czerwca 2000 roku Polska Akcja Humanitarna (PAH) uruchomiła pierwsze przedszkole dla dzieci czeczeńskich uchodźców Rasswiet (Poranek) w Sleprowskiej w Inguszetii. W grudniu 2000 zaczęło działać drugie przedszkole w Karabułagu.

Dzieci w wieku przedszkolnym w obozie dla uchodźców pozbawione są jakiegokolwiek opieki. Dzieci w wieku przedszkolnym są najbardziej podatne na cierpienie i na psychologiczne szkody wojenne. Przeżyły dramatyczne chwile i nie są w stanie sobie poradzić ze wspomnieniami. Ta sytuacja spowodowała, iż PAH zdecydowała się podjąć natychmiastowe działanie.

Do obu przedszkoli, które mieszczą się w namiotach, uczęszcza 160 dzieci w Sleprowskiej i 140 dzieci w Karabułagu. PAH zatrudnia razem 31 wykwalifikowanych kobiet do pracy z dziećmi, dwóch koordynatorów i dwóch strażników. Wszyscy pracownicy są członkami społeczności lokalnej, wybranymi wśród uchodźców mieszkających w obozie.

I.2.2.2. Program Bezpiecznych Stref w Groznm

Po wprowadzeniu okupacji w Groznm PAH zdecydowała, że najodpowiedniejszą pomocą dla dzieci będzie stworzenie dla nich bezpiecznego otoczenia, zapewnienie dystrybucji ciepłych posiłków oraz dostęp do fachowej opieki. PAH rozpoczął tworzenie Bezpiecznych Stref, które zapewnią zaspokojenie tych potrzeb. Składnikami tego programu są:

A. Woda pitna dla Groznego

Polska Akcja Humanitarna jako pierwsza i jedyna organizacja dostarcza czystą wodę pitną, dzięki zamontowaniu nowego filtra wodnego, w Stacji Wodnej nr.1 w dzielnicy Zawadzkoje. Filtr ten jest w stanie oczyścić 15 m³ wody na godzinę i usuwa zarówno mechaniczne, chemiczne, biologiczne nieczystości jak i wpływy promieniowania. Woda ta jest dodatkowo chlorowana. Każdego dnia PAH dostarcza 120m³ (120 000 litrów) wody dziennie do 41 zbiorników w 20 szpitalach, 6 szkołach i 14 punktach w różnych rejonach Groznego dla ludności. Pojemność wszystkich zbiorników wynosi 224,5 m³.

Do części zbiorników woda jest dostarczana codziennie, do niektórych, zwłaszcza tych przy szkołach, co drugi dzień a nawet rzadziej. System jest monitorowany i woda jest uzupełniana w miarę potrzeb.

Dystrybucja wody rozpoczęła się 24 października 2000 i trwała 59 dni (do końca 2000 roku). Woda jest rozwożona 4 cysternami przez 6 dni w tygodniu. Według wstępnych oszacowań PAH dostarcza wodę 60 tys. osobom. Liczba beneficjentów została oszacowana przy założeniu, że jedna osoba dziennie bierze 10 litrów wody, z której korzysta ok. 5 osób (przeciętna liczba osób w rodzinie).

Poniższa tabela przedstawia wyniki działania programu dostaw wody od 24 października do 30 grudnia 2000.

Rodzaj sektora	Liczba pojemników	Pojemność pojemników	Beneficjenci	Liczba beneficjentów
Sektor prywatny	13	130,5	mieszkańcy	ok. 34 800
Placówki medyczne	22	81,5	szpitale i mieszkańcy	ok. 21 600
Sektor edukacyjny	6*	12,5	szkoły i mieszkańcy	ok. 3 600
Razem	41	224,5		ok. 60 000

A.1. Szpitale i inne instytucje medyczne

Instytucje medyczne były jednym z podstawowych priorytetów. Ustawiono zbiorniki i dostarczano wodę w pierwszej kolejności do wszystkich głównych instytucji medycznych Groznego. Jeden ze zbiorników został zainstalowany na oddziale urazowym w szpitalu nr 9, który został odnowiony przez MSF-H. Część zbiorników zainstalowanych przy szpitalach jest dostępna również dla ludności mieszkającej wokół. PAH zainstalowała 19 zbiorników w 20 punktach medycznych (jeden obsługuje 2 szpitale) o poj. 81,5 m³.

Poniższa tabela pokazuje punkty dystrybucyjne, obsługiwane przez PAH

INSTYTUCJE MEDYCZNE W GROZNYM - DOSTAWY WODY PITNEJ PAH						
Nr	Nazwa dzielnic, gdzie są ulokowane zbiorniki	Nazwa instytucji	Beneficjenci (oprócz sektora prywatnego)			Pojemność zbiorników ustawionych przez PAH)
			pracownicy	pacjenci	liczba łóżek	
1	Leninski	Szpital Nr 9	240	120	300	2x 10 m ³
2	Leninski	Punkt Pierwszej Pomocy	159	0	30	1x 1,5m ³
3	Leninski	Szpital Położniczy	104	17	50	1x 1,5m ³
4	Leninski	Szpital Nr 1	90	0	150	2x 5m ³ (*)
5	Leninski	Poliklinika Nr 7	82	130	400	1x 1,5m ³
6	Leninski	Szpital Inwalidów	97	60	200	1x 1,5m ³
7	Leninski	Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna	62	0	0	1x 5m ³
8	Leninski	Poliklinika Nr 4	35	170	380	1x 1,5m ³
9	Staropromysławski	Szpital Nr 3	227	40	120	6m ³ przystosowane przez PAH
10	Staropromysławski	Gwiazdeczka – Oddz. Szpitala Nr 3	45	30	50	5,5m ³ przystosowane przez PAH
11	Staropromysławski	Poliklinika Nr 3	38	142	200	1x 1,5m ³
12	Staropromysławski	Poliklinika Nr 6	94	164	290	1x 1,5m ³
13	Staropromysławski	Dom Opieki dla umysłowo chorych	15	34	40	1x 1,5m ³
14	Oktriabrskij	Szpital Republikański	80	50	500	1x 5m ³
15	Oktriabrskij	Szpital Nr 2	55	30	0	1x 1,5m ³
16	Oktriabrskij	Szpital Nr 5	110	8	100	1x 1,5m ³ + 5m ³ przyst. przez PAH
17	Oktriabrskij	Centrum Chorób Skóry	95	11	60	1x 5m ³
18	Zawodskoj	Szpital Dziecięcy	98	22	100	1x 5m ³
19	Zawodskoj	Poliklinika Dziecięca Nr 4	30	52	110	ok. 5m ³ z 1x 10m ³ (**)
20	Zawodskoj	Poliklinika Nr 5	56	190	200	ok. 5m ³ z 1x 10m ³ (**)
Całkowita ilość wody dostarczanej placówkom medycznym						81,5 m³

(*) Wypełniane niezależnie przez pompę szpitalną przy użyciu podziemnego źródła.

(**) Ten zbiornik służy dwóm szpitalom.

A.2. Sektor prywatny

Sektor prywatny jest, jak dotąd, najtrudniejszy do zaopatrywania, z dwóch powodów. Potrzeby tego sektora są ogromne i jeden filtr nie jest w stanie wyprodukować tyle wody żeby je zaspokoić oraz ze względu na zmieniające się miejsca zamieszkania ludzi. By stworzyć jakikolwiek system, PAH przeanalizowała sytuację i wybrała obszary priorytetowe, gdzie potrzeby są największe.

Populacja Groznego w poszczególnych dzielnicach zgodnie z danymi DRC¹ wygląda następująco:

Oktriabrskij	22.918 osób
Staropromysławski	27.559 osób
Zawodskoj	16.802 osób
Leninski	26.446 osób

W niektórych odcinkach dzielnic Leninski i Zawodskoj, które leżą w niższych obszarach centralnych Groznego, część wody dostępna jest w rurach. Północna i wschodnia część dzielnicy Leninski ma przynajmniej pompy ręczne.

¹ Danish Refugee Council

W najtrudniejszej sytuacji, jeżeli chodzi o zaopatrzenie w wodę, znajduje się dzielnica Staropromysławski, która jest całkowicie pozbawiona wody a jest najgęściej zaludnionym obszarem Południowa i wschodnia część dzielnicy Oktriabskiej jest w równie trudnym położeniu; z powodu problemu bezpieczeństwa w okolicy Placu "Minutka" nawet prywatny transport wody jest rzadkością. Zanim PAH rozpoczęła dostarczanie wody, północne odcinki dzielnicy Leninski (Arguński Sowchoz) uzależnione były od wody zmieszanej ze ściekami. Dlatego PAH zdecydowała się na dostarczanie wody głównie do dzielnic Staropromysławski i Oktriabskiej.

Poniższa tabela objaśnia obecny system dostarczania wody przez PAH sektorowi prywatnemu.

DOSTAWY WODY PITNEJ - SEKTOR PRYWATNY					
Nr	Nazwa dzielnicy	Lokalizacja	Adres	Pojemność zbiorników ustawionych przez PAH	Opis sytuacji sprzed pomocy PAH
1	Leninski	Północna część	Sovhoz Argunskiy	1 x 10m ³	Woda ze ścieków
2	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 41	8 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
3	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 64	8 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
4	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 74	8 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
5	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 78	8 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
6	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 114	10 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
7	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 116	10 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
8	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 122	10 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
9	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 133A	10 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
10	Staropromysławski	Gorodok Majakowskovo	Majakowskovo 135	10 m ³ przystosowane przez PAH	6 miesięcy bez wody
11	Oktriabskiej	Aleksiejewskaja	Teren szkoły 34	8,5 z 10 m ³ (*)	Brak dostępu do wody
12	Oktriabskiej	Hankalskaja	Hankalskaja 90	1x 10 m ³	Woda z rzeki
13	Oktriabskiej	Nahimowa	Nahimowa 135	1x 10 m ³	Brak dostępu do wody
14	Oktriabskiej	Posiołek Miczurina	Nosowych Bratew 108	1x 10 m ³	Woda z rzeki
Całkowita ilość wody dostarczanej do sektora prywatnego				130,5 m³	

(*) Cysterna utworzona, by dostarczać wodę szkole nr 34, tak więc liczone jest około 8,5 m³ wody dla sektora prywatnego i 1,5 m³ wody dla szkoły.

A.3. Szkoły i przedszkola

Szkoły i przedszkola, to miejsca gdzie skupia się wiele ludzi. Przeprowadzone rozpoznanie pokazało, że większość szkół nie ma żadnego dostępu do wody. Dlatego PAH zdecydowała się na dostarczanie wody również w tym sektorze. Z wody tej korzystają również okoliczni mieszkańcy. PAH jest obecnie w stanie obsługiwać jedynie 6 z 42 placówek edukacyjnych. Do szkół i przedszkoli mogłaby być dostarczana większa ilość wody, jednakże ograniczone możliwości produkcyjne i niewystarczająca ilość zbiorników w zapasie sprawia, że nie jest to możliwe. Moglibyśmy dostarczać wodę pitną do większej ilości szkół i przedszkoli, jesteśmy jednak ograniczeni możliwościami naszej produkcji i niewystarczającym zapasem zbiorników.

PLACÓWKI OŚWIATOWE - DOSTAWY WODY PITNEJ PAH						
	Nazwa dzielnicy	Nazwa instytucji	pracownicy	uczniowie	Pojemność zbiorników ustawionych przez PAH	Opis sytuacji sprzed pomocy PAH
1	Leninski	Szkoła Nr 48	40	450	1x 1,5m ³	Woda z brudnego pojemnika
2	Staropromysławski	Szkoła Nr 37	40	450	1x 1,5m ³	Woda z brudnego pojemnika
3	Leninski	Przedszkole	10	30	1x 1,5m ³	Pompa ręczna, woda brudna
4	Oktriabskiej	Szkoła Nr 34	37	433	1,z 10m ³ (*)	Brak dostępu do wody
5	Oktriabskiej	Szkoła Nr 9	38	396	1 x 1,5m ³	Brak dostępu do wody
6	Staropromysławski	Szkoła Nr 24	35	352	5m ³ przystosowane przez PAH	Brak wody
Całkowita ilość wody dostarczanej do sektora edukacyjnego					12,5 m³	

(*) Cysterna utworzona, by dostarczać wodę szkole nr 34, tak więc liczone jest około 8,5 m³ wody dla sektora prywatnego i 1,5 m³ wody dla szkoły.

B. Centrum Opieki nad Dziećmi. PAH

Początkowo PAH zamierzała otworzyć Centrum pod namiotami na terenie Szpitala nr 9, który jest otoczony siatką i oczyszczony z min. Jednak ze względu na możliwość przedwczesnego nadejścia zimy i ze względu na bezpieczeństwo, PAH postanowiła zmienić lokalizację i zaadaptować na Centrum odpowiedni budynek. Po długich poszukiwaniach PAH postanowiła prowadzić Centrum w jednej z najbardziej zniszczonych i zaminowanych dzielnic Groznego (Oktriabrskij), w którym jest najwięcej wypadków wejść na miny oraz przebywa tam dużo dzieci. Ostatecznie PAH wybrała na skrzydło budynku należącego do szkoły nr 34. Do szkoły tej chodzi 433 dzieci, budynek nie jest w całości wykorzystany.

W skrzydle tym znajduje się 8 pomieszczeń klasowych, sala gimnastyczna oraz duże podwórko, na które wychodzi się bezpośrednio ze skrzydła. Pod koniec grudnia 2000 PAH zakończyła prace remontowe, które obejmowały naprawę dachu nad salą gimnastyczną, wymianę okien w pomieszczeniach klasowych i wstawienie szyb, zafoliowanie okien na korytarzu oraz założenie instalacji grzewczej razem z piecykami.

Centrum będzie działało jako świetlice tematyczne, w których dzieci będą mogły spędzać czas rozwijając swoje zainteresowania i umiejętności. W świetlicach będą prowadzone zajęcia muzyczne, plastyczne, filmowe (PAH będzie pokazywać filmy, m.in. chcemy wykorzystać projektor do pokazywania filmów o zagrożeniach minowych), taneczne oraz sportowe. Jedno pomieszczenie zostanie wydzielone na cichą naukę i odrabianie lekcji, jedno na jadalnię gdzie PAH będzie wydawała posiłki i jedno na przedszkole dla dzieci mieszkających w regionie szkół. Centrum obejmie całkowitą pomocą ok. 400 dzieci w wieku od 3 do 14 lat z rejonu Oktriabrskij w Groznm.

C. Program rozdawnictwa żywności

W grudniu 2000 roku PAH rozpoczęła przygotowywanie posiłków dla szpitali w Groznm. Po obejrzeniu wielu budynków PAH wybrał dawny budynek kuchenny należący do Szpitala nr 9 w rejonie Leninskoje. Na początku października 2000, po zgromadzeniu potrzebnych materiałów, PAH rozpoczęła remont całego budynku (usunięcie śmieci, naprawa ścian, odbudowa niektórych brakujących części budynku, zmiana całego dachu, podłączenie przewodów gazowych i elektrycznych, otynkowanie ścian, odmalowanie całych odcinków budynku wewnątrz i na zewnątrz, itd.). A po skończonym remoncie pozostało wyposażenie kuchni i podłączenie gazu i ogrzewania. Budynek ten pełni rolę składu żywności, kuchni, biura PAH i punktu rozdzielania żywności.

Remont budynku kuchennego został ostatecznie zakończony w połowie grudnia i od 18 grudnia 2000 PAH rozpoczęła przygotowywanie ok. 500 posiłków dla 8 szpitali. Wcześniej zatrudniona przez PAH dietetyczka zrobiła rozpoznanie potrzeb w szpitalach oraz ustaliła rodzaje diet.

Zestawienie liczby posiłków dostarczanych do szpitali

Nr	Nazwa dzielnicy	Nazwa instytucji	Ilość posiłków min*	Ilość posiłków max*
1	Staropromysłowski	Szpital Nr 3	82	91
2	Staropromysłowski	Dom starców	40	40
3	Oktriabrskij	Szpital Nr 5	25	29
4	Oktriabrskij	Centrum Chorób Skóry	20	25
5	Oktriabrskij	Republikański szpital dziecięcy	23	46
6	Leninski	Centralny szpital położniczy	25	26
7	Leninski	Szpital Nr 9	157	178
8	Leninski	Szpital Inwalidów	60	60
Total			432	495

* W tabelce są podane ilości minimalne i maksymalne rozwożonych posiłków. Liczba pacjentów zmienia się codziennie.

20 grudnia 2000 PAH podpisała kontrakt z piekarnią Vegas LTD z Groznego na produkcję chleba dla wszystkich naszych beneficjentów. Chleb jest pieczony według oddzielnego zamówienia w zależności od ilości pacjentów. Dzienna racja wynosi 350 g dziennie. Inną żywność PAH kupuje w Groznm. Gdy drogi w Groznm są zablokowane, zamiast przerywać operację, PAH rozdziela do szpitali tygodniowe paczki żywności z suchymi racjami.

D. Piecyki dla Groznego

Największym problemem 80 tysięcy mieszkańców Groznego jest zima. Większość z 20 działających szpitali i ośrodków zdrowia oraz 45 szkół nie ma ogrzewania. Ludzie żyją w gruzach domów, w piwnicach, które w większości nie mają ogrzewania. Potrzebne są piecyki na gaz, który w Groznych prawie wszędzie jest dostępny, a nie trzeba za niego płacić. W Groznych nie ma prądu, tylko te szpitale, które mają generatory mogą mieć prąd, ale i tak z powodu braku środków na zakup paliwa, prąd jest tylko dla sal operacyjnych i dyżurek lekarskich.

Np. w szpitalach dziecięcych trzyma się tylko dzieci, których życie jest zagrożone. Temperatura w pomieszczeniach przy cieplejszym dniu dochodzi do 8-10 stopni C. W szpitalu nr 9 (chirurgia i traumatologia) z powodu zimna pacjenci dodatkowo zapadają na zapalenie płuc.

W styczniu PAH podpisała umowę z fabryką Transmasz w dzielnicy Staropromysłowska w Groznych na produkcję piecyków. Koszt produkcji jednego piecyka to 100 zł. Piecyki te ogrzewają i dają również możliwość przygotowania na nich posiłków. Instalacja piecyków rozpocznie się w styczniu 2001 roku.

Akcja trwa. Zbieramy dalej środki na produkcję piecyków.

I.2.3. Czecheński Rodzinny Dom Dziecka w Kownie (Litwa)

W ramach pomocy uchodźcom, cywilnym ofiarom wojny w Czeczenii, Polska Akcja Humanitarna opiekuje się grupą 12 wychowanków Rodzinnego Domu Dziecka „Rodnaja Semja” z Groznego, którzy znaleźli schronienie na Litwie. Program jest prowadzony wspólnie z partnerem litewskim.

Ta grupa – młodzi ludzie w wieku 13-18 lat – to sieroty, ofiary dwóch kolejnych wojen. Utracili domy, byli świadkami śmierci swoich bliskich. Nie doznali w życiu niczego poza cierpieniem i przemocą. Niektórzy nigdy nie chodzili do prawdziwej szkoły. Najstarsi chłopcy z trudem uniknęli obozów filtracyjnych, groził im pobór do wojska. Dziewczynki – ofiary gwałtów, nie miały szansy na społeczną akceptację w muzułmańskiej Inguszetii.

Litwa daje im możliwość uzupełnienia braków w edukacji (funkcjonują tam jeszcze rosyjskojęzyczne szkoły) i takiego życia, jakie wiodą ich rówieśnicy w normalnych krajach. Władze miasta Kowna pomogły w uzyskaniu bezpłatnych wiz wraz z ubezpieczeniem zdrowotnym. Udostępniły również mieszkanie komunalne. Dzięki temu dzieci nie muszą przebywać w obozie dla uchodźców, ale mogą się uczyć, pracować i żyć jak rodzina.

Polska Akcja Humanitarna finansowała niezbędny remont mieszkania oraz pokrywa koszty eksploatacji mieszkania i utrzymania całej grupy.

Zestawienie wydatków na program w roku 2000

lp.	wyszczególnienie	data	wypłaty zł	koszty zł	USD
1.	utrzymanie	14.06.00	11 643,83		2 650,00
2.	celne	18.07.00		150,59	
3.	utrzymanie	24.08.00	9 532,46		2 200,00
4.	utrzymanie	08.09.00			1 250,00
5.	remont	08.09.00			750,00
6.	paliwo	21.09.00		96,00	
7.	utrzymanie	21.11.00	12 040,01		2 650,00
8.	utrzymanie	31.12.00	5 482,50		1 250,00
9.		Razem:	38 698,80	246,59	10 750,00
Wydatki razem zł			38 945,39		

I.2.4. Dożywianie dzieci w szkołach na Litwie

Program polega na finansowaniu ciepłego posiłku w szkole dzieciom z najuboższych rodzin. W szkołach posiadających kuchnie i stołówki są to pełne obiady – w innych gorące napoje, kanapki i owoce. Podobnie jak w Akcji Pajacyk dożywiamy dzieci, których rodzice z różnych powodów nie są w stanie udokumentować swojego ubóstwa, bądź dochód na osobę w rodzinie nieco przekracza minimum socjalne. Niestety wiele z nich to rodziny patologiczne. Program obejmuje rejony pokółchozowe, gdzie samorządy są równie biedne jak ich mieszkańcy.

Pomocą objęte są szkoły polskie w rejonie sołecznickim (13 szkół) i 1 szkoła wielonarodowościowa w rejonie święciańskim. Od września do grudnia (odkąd program wyodrębniono z Akcji Pajacyk (patrz. p. I.2.7.) przekazano kwotę 16.451 USD

Wykaz szkół objętych programem dożywiania dzieci na Litwie w pierwszej połowie (od września do grudnia) roku szkolnego 2000/2001

	Nazwa szkoły i miejscowość	ilość dzieci
1.	Szkoła Średnia Biała Waka	23
2.	Szkoła Średnia Dziewieniszki	20
3.	Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego Sołeczniki	20
4.	Szkoła Średnia Butrymańce	17
5.	Szkoła Średnia Koleśniki	20
6.	Szkoła Średnia nr 1 Ejszyszki	13
7.	Szkoła Podstawowa Dajnowa	8
8.	Szkoła Podstawowa Podborze	10
9.	Szkoła Podstawowa Dojlidy	5
10.	Szkoła Podstawowa Tietiańce	10
11.	Szkoła Podstawowa Bogumiliszki	5
12.	Szkoła Podstawowa Taboryszki	7
13.	Szkoła Podstawowa Kamionka	7
14.	Szkoła Średnia nr 1 Podbrodzie rej. święciański	270
	RAZEM	435

I.2.5. Pomoc dla Kazachstanu

W roku 2000 wysłano jeden konwój do Kazachstanu (patrz p. I.1.1.4.) Jest to pomoc skierowana do całej ludności tego wielonarodowościowego kraju. Uważamy, że najlepszą formą pomocy jest trafiać do wszystkich bez względu na narodowość. Zwłaszcza pomoc medyczna powinna łączyć, a nie dzielić ludzi. W Kazachstanie nasza pomoc jest postrzegana jako pomoc od Polaków i przez Polaków. Podnosi to prestiż naszych rodaków w oczach miejscowej ludności i miejscowej władzy.

I.2.5.1. Pomoc Polakom w Kazachstanie (szkoły i stowarzyszenia polonijne)

W Kazachstanie żyje ok. 100 tys. Polaków zsyłanych tam w różnych zawieruchach dziejowych od końca XVIII w. po II wojnę światową. W swojej działalności na rzecz Polaków staramy się docierać tam, gdzie są ich największe skupiska. Są to następujące rejony: Kokczetaw, Pietropawłowski, Kustanaj, Astana, Pawłodar, Karaganda, Ałmaty, Tałdy-Kurgan, Taraz, Czymbkent.

W rejonach tych kontaktujemy się z parafiami katolickimi, gdzie pracują polscy księża i zakonnice, współpracujemy ze Związkiem Polaków w Kazachstanie i nauczycielami polskiego. Za każdym razem staramy się docierać do nowych miejsc. Pomoc ta obejmuje szkoły i stowarzyszenia polonijne.

Od 1994 roku dotarliśmy do 29 punktów szkolnych, gdzie pracują nauczyciele delegowani z Polski przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Dostarczamy podręczniki, przybory szkolne i materiały

biurowe, słowniki ortograficzne i polsko-rosyjskie oraz specjalnie dobrane książki i czasopisma, a także m.in. meble, komputery i sprzęt rtv.

Stale współpracujemy z organizacjami polonijnymi zrzeszonymi w Związku Polaków w Kazachstanie (Polonia Północna, Polanie, Wież). Przekazujemy im artykuły i sprzęt biurowy, komputery, środki czystości, odzież.

I.2.5.2. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

Ideą akcji jest umożliwienie odwiedzenia Polski w okresie Świąt Bożego Narodzenia najstarszym żyjącym zesłańcom, ludziom, którzy nigdy w Polsce nie byli i którym ich sytuacja materialna nie pozwala na przyjazd indywidualny.

W tegorocznej Pielgrzymce uczestniczyły 73 osoby z Kazachstanu i 2 z Kirgizji. Rekrutacji uczestników dokonał Związek Polaków Kazachstanu przy współpracy z nauczycielami języka polskiego delegowanymi z Polski na kontrakty i miejscowymi parafiami katolickimi.

Pielgrzymi zostali przywiezieni do Polski 19 grudnia br. do Krakowa samolotem rządowym użyczonym przez Premiera RP. Podczas 3-dniowego pobytu w Krakowie zwiedzili Wawel, Rynek, spotkali się z Prezydentem i radnymi miasta Krakowa, uczestniczyli we Mszy Św. u o.o. Bonifratrów. Chętni mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji lekarskich a także badań specjalistycznych (EKG, USG). Potrzebujący otrzymali niezbędne leki. Kolejne 2 dni Pielgrzymi gościli w Częstochowie w klasztorze o.o. Paulinów na Jasnej Górze. Zwiedzili cały kompleks klasztorny, uczestniczyli w mszach.

W ciągu wspólnego pobytu dokonany został przydział gości do poszczególnych osób, które zgłosiły do Fundacji chęć goszczenia Pielgrzyma. 23 grudnia wszyscy Pielgrzymi zostali odebrani przez te osoby, gdzie przebywali do 2 stycznia 2001 r. Największa grupa – 21 Pielgrzymów trafiła do Warszawy i okolic. Większe grupy – po 6-10 osób przebywały w Krakowie, Łodzi i Toruniu, Wielkopolsce i na Śląsku. Pojedyncze osoby – na terenie całej Polski. 12 pielgrzymów trafiło do krewnych, którzy są już w Polsce na stałe, a których nie stać na zaproszenie indywidualne swoich bliskich.

Pielgrzymi spędzili Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok w różnych domach. Mieli możliwość uczestniczenia we wszystkich obrzędach, poznali tradycje, ale także codzienne życie zwykłych obywateli w naszym kraju. Gospodarze organizowali im czas wg swojego uznania i możliwości. Pielgrzymi uczestniczyli w spotkaniach z organizacjami sybirackimi i władzami lokalnymi; zwiedzali zabytki, brali udział w różnych imprezach kulturalnych. Grupa warszawska zwiedziła Zamek Królewski, została zaproszona na uroczysty 1000-ny pokaz filmu „Pan Tadeusz” z udziałem reżysera filmu.

2 stycznia wszyscy Pielgrzymi przyjechali do Warszawy gdzie spotkali się w Senacie RP z Premierem Jerzym Buzkiem. W spotkaniu uczestniczyła Marszałek Alicja Grzeškowiak, Profesor Andrzej Stelmachowski i ks. Prałat Zdzisław Peszkowski. Jak każdego roku, nasi goście zostali przyjęci przez ks. Prymasa Józefa Glempa. W godzinach wieczornych goście odlecieli do Kazachstanu.

Pielgrzymka w większości została sfinansowana ze środków pozyskanych drogą zbiórki publicznej. **Ogólny koszt 274.441,30 zł. Część wydatków 40.796,86 zł pokryła dotacja celowa MSWiA.**

Była to już ostatnia Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu. W związku z nowo powstałą ustawą, zamierzamy swoje doświadczenie i możliwości poświęcić sprawie repatriacji.

I.2.6. Program pomocy w Rumunii

Od września 1999 Biuro Regionalne PAH w Krakowie prowadzi program pomocy dla sierocińca w Valea Plopolui. Odbiorcą pomocy jest Fundacja „Pro Vita” w górskiej wiosce Valea Plopolui prowadzona przez prawosławnego księdza Nicolae Tanase zaangażowanego w walkę z powszechnym w Rumunii zjawiskiem aborcji. W wyniku jego działań powstał sierociniec i przytulisko dla kobiet, które mimo ciężkiej sytuacji decydują się na urodzenie dziecka. Pod opieką Fundacji znajduje się ok. 160 osób. Są to dzieci z rodzin patologicznych lub takich, które nie są w stanie zapewnić im utrzymania, także dzieci ulicy, kobiety w ciąży, dziewczęta wyrzucone w wieku lat 18 z domów dziecka. Część dzieci została umieszczona w rodzinach zastępczych, pozostając jednocześnie pod opieką Fundacji.

W roku 2000 program pomocy dla sierocińca obejmował:

1. pomoc doraźną - trzy konwoje z pomocą rzeczową (patrz p. I.1.1.5.)
2. pomoc długofalową - wakacyjne (lipiec 2000) szkolenia wolontariuszy rumuńskich, personelu sierocińca z zakresu opieki nad dziećmi, podstawowej opieki medycznej, odbywające się w ramach projektu „Wspólne szkolenia polskich i rumuńskich wolontariuszy PAH i Pro Vita” współfinansowanego w tym roku przez Fundację im. Stefana Batorego, przy współpracy z Polską Misją Medyczną.

Obóz wolontariuszy w sierocińcu w Valea Serezii odbył się w dniach 10-29.07.2000. Program powstał we współpracy z Polską Misją Medyczną, która wysłała 2 lekarzy - opiekunów 7 studentów Akademii Medycznej ze Szczecina. W obozie wzięło udział pięć studentek psychologii z Uniwersytetu Gdańskiego pod opieką psychologa.

Wolontariusze - studenci psychologii rozpoczęli pracę terapeutyczną z dziećmi (komunikacja niewerbalna, metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, Metoda Dobrego Startu, muzykoterapia, psychorysunek). Psycholog przebadał 40 dzieci, opracowując dokumentację i wskazując drogi terapii. W zajęciach uczestniczyły pracownice stowarzyszenia „Pro Vita” ucząc się w/w metod. Psycholog stwierdził opóźnienie w rozwoju u wszystkich niemal dzieci, zaś u wielu dzieci zaburzenia psychiczne możliwe do wyleczenia dzięki stosowaniu odpowiedniej terapii.

Lekarze wraz ze studentami medycyny przebadali 120 dzieci i stworzyli dokumentację medyczną wychowanków sierocińca, która została przekazana miejscowemu lekarzowi sprawującemu dobrowolną, nie zawsze wystarczającą opiekę nad dziećmi. Kilkoro dzieci zostało odesłanych do szpitala, innym zalecono badania i specjalistyczne leczenie. Jego kontynuację udało nam się zapewnić nawiązując kontakt, zapraszając na miejsce i informując o problemach zdrowotnych w sierocińcu dr Dana Catanę z bukaresztańskiego szpitala dziecięcego Budimex. Obiecał on zająć się leczeniem i hospitalizacją wymagających tego przypadków z sierocińca. Lekarze wraz ze studentami przeprowadzili także szkolenia dla personelu z zakresu promocji zdrowia (zasady dobrego żywienia, zasady higieny), oraz szkolenia-pogadanki dla matek w zakresie opieki nad noworodkami (szczególnie chodziło o zmianę rumuńskiego zwyczaju krępowania noworodków pieluchami).

Z badań medycznych korzystali także mieszkańcy wsi, lekarze przebadali pewną ilość wiejskich dzieci wykrywając szereg rozmaitych schorzeń, w kilku ostrych przypadkach niezwłocznie kierując dzieci do szpitala. Na miejscu z dowiezionych lekarstw stworzyliśmy podręczną aptekę stanowiącą źródło doraźnej pomocy medycznej dla całej wsi.

I.2.7. Akcja Pajacyk - dożywianie dzieci w szkołach

Akcja Pajacyk to program dożywiania dzieci w szkołach, głównie na terenach popegeerowskich. PAH prowadzi tę akcję od trzech lat.

W drugiej połowie roku szkolnego 1999/2000 PAH dożywiła 1590 dzieci w Polsce i na Litwie:

- w województwie Warmińsko-Mazurskim 501 dzieci w 8 szkołach
- w województwie Kujawsko-Pomorskim 161 dzieci w 6 szkołach
- w województwie Małopolskim 505 dzieci w 6 szkołach
- 423 dzieci w 11 szkołach na Litwie w rejonach sołecznickim i święciańskim

W pierwszej połowie roku szkolnego 2000/2001 PAH dożywiła 2050 dzieci w 29 szkołach w Polsce:

- w województwie Warmińsko-Mazurskim 879 dzieci w 11 szkołach
- w województwie Małopolskim 575 dzieci w 7 szkołach
- w województwie Kujawsko-Pomorskim 96 dzieci w 6 szkołach
- w województwie Podkarpackim 414 dzieci w 4 szkołach
- w województwie Podlaskim 86 dzieci w 2 szkołach

Zebrane dotychczas środki nie wystarczają na prowadzenie dożywiania do końca roku szkolnego. Naszym priorytetem jest więc zbieranie sumy, która pozwoli na dożywianie dzieci objętych pomocą od początku roku szkolnego aż do jego końca. W miarę powiększania się budżetu akcji "Pajacyk", obejmujemy dożywianiem kolejne szkoły i dzieci.

Na pomoc w dożywianiu w Polsce oczekuje kilka tysięcy dzieci. Akcja dożywiania prowadzona jest przez PAH tylko w niektórych miejscach w Polsce. Niemniej z nadesłanych, wypełnionych przez dyrektorów szkół ankiet, wynika, że co najmniej kilka tysięcy dzieci w różnych regionach kraju powinno pilnie zostać objętych dożywianiem.

Polska Akcja Humanitarna prowadzi dożywianie dzieci w szkołach od 1996 roku. Rok szkolny 2000/2001 rozpoczynamy z budżetem 600 tys. zł. W ubiegłym roku szkolnym na dożywianie wydane zostało 447 615,00zł. Pomocą objętych było 1590 dzieci w 31 szkołach w Polsce i na Litwie. 501 dzieci było dożywianych w 8 szkołach na Suwalszczyźnie, 161 dzieci w 6 szkołach na Kujawach, 505 dzieci w 6 szkołach w Małopolsce (od stycznia 2000) i 423 dzieci w 11 szkołach na Litwie - w rejonach sołecznickim i święciańskim.

Dożywianie polega na finansowaniu codziennego szkolnego posiłku dzieciom z najuboższych rodzin.
Wyżywienie jednego dziecka przez cały rok szkolny kosztuje średnio 500 zł.

W grudniu 2000 Polska Akcja Humanitarna otrzymała od Era GSM 1 milion złotych na świąteczną edycję akcji "Pajacyk". Jest to największa jednorazowa darowizna firmy komercyjnej w Polsce na cele humanitarne. Pieniądze te zostały w ok. 1/3 użyte na przygotowanie 9 tys. paczek świątecznych, które PAH rozdała przed Świętami Bożego Narodzenia we wszystkich szkołach gdzie prowadzi dożywianie. Z pozostałych pieniędzy zostaną sfinansowane obiady (od nowego semestru dodatkowo ponad 2 tys. dzieci) oraz zakupione dla szkół sprzęty AGD i audio video.

I.2.3.1. Gdzie prowadzimy Akcję PAJACYK

Rejony, w których prowadzimy akcję "Pajacyk", to tereny byłych PGR-ów - zacofane gospodarczo, o niskim poziomie kultury rolnej i dużym wskaźniku bezrobocia. W dobie reform zamknięto ostatnie, nierentowne zakłady pracy. Wiele rodzin nie jest w stanie sprostać wymogom transformacji ustrojowej i pozostaje bezradnych wobec zachodzących zmian. Sytuacja na wsi jest bardzo trudna. Wiele dzieci dojeżdża każdego dnia do szkoły kilkanaście kilometrów. Zdarzały się przypadki omdleń dzieci z głodu na lekcjach i dojadania resztek, które zostawił bogatszy kolega. Niektóre dzieci twierdzą, że chodzą do szkoły tylko ze względu na możliwość otrzymania tam ciepłej zupy. Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Polsce nie mają wystarczających środków na niezbędną pomoc. Brak wykształcenia pogłębia sferę ubóstwa, a bieda zmusza dzieci do porzucania szkoły i pomocy rodzicom w zarabkowaniu.

I.2.3.2. Zasady wyboru szkół i rekrutacji dzieci do dożywiania

Szkoła, która jest zainteresowana pomocą otrzymuje informację o zasadach prowadzonej akcji oraz **ankietę do wypełnienia** (warunki techniczne szkoły, środowisko społeczne, ilość dzieci, koszt posiłku). Przy ustalaniu listy dzieci biorą udział wychowawcy i rodzice. Fundacja na podstawie ankiety ocenia potrzeby szkoły i decyduje o wysokości dotacji. **Z każdą szkołą, która została objęta pomocą PAH, zostaje podpisana umowa** pomiędzy Fundacją z jednej strony, oraz dyrektorem szkoły i przewodniczącym rady rodziców z drugiej. Umowa dokładnie określa listę imienną dzieci objętych wyżywieniem i zasady przekazywania dofinansowania. Lista nazwisk dzieci pozostaje do wyłącznego użytku Fundacji. Fundacja zastrzega sobie prawo do kontrolowania uzyskanych informacji oraz sposobu wydatkowania uzyskanej przez szkołę dotacji.

I.2.3.3. Promocja Akcji PAJACYK

W roku szkolnym 2000/2001 Agencja Saatchi & Saatchi w swojej nowej kampanii konfrontuje smutnego, głodnego „Pajacyka” z przejeżdżonymi Barbie i Kenem.

1 czerwca 2000 roku rozpoczęliśmy kolejną kampanię na rzecz Pajacyka. Oto niektóre elementy tej kampanii:

- Aukcja obrazów polskich malarzy w Zachęcie w czerwcu 2000
- Nowa kampania Saatchi & Saatchi
- Akcja zbierania punktów na obiady prowadzona na stacjach BP
- Kampania - dożywianie dzieci w Małopolsce
- Zbiórka wśród firm toruńskich na dożywianie na Kujawach
- Kampania, pod patronatem Prezesa NBP Hanny Gronkiewicz-Waltz, skierowana do banków.

II. Edukacja Humanitarna

Celem Programu Edukacji Humanitarnej jest budowanie społeczeństwa otwartego (w którym obce są nietolerancja, ksenofobia, rasizm oraz wszelkie uprzedzenia), wspierającego, zdolnego i skłonnego do udzielania pomocy w skali lokalnej, państwowej i globalnej (pomoc udzielana ofiarom klęsk żywiołowych lub wojen w innych krajach). Program jest w pierwszej kolejności skierowany do uczniów szkół średnich, niemniej jednak niektóre akcje mogłyby być przydzielane ludziom młodszym lub studentom. Omawiany program jest szczególnie ważny, w obliczu potrzeby transformacji mentalności polskiego społeczeństwa.

II.1. Sieć trenerów PAH

Od 1999 r. działa ogólnopolska sieć trenerów-wolontariuszy PAH. Pomysł zrodził się z potrzeby dotarcia do większej i bardziej różnorodnej grupy odbiorców niż było to w latach ubiegłych oraz z potrzeby wypracowania systemu wsparcia dla młodzieży z całej Polski, która coraz liczniej zgłaszała się do nas z prośbą o przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji humanitarnej i pomoc w prowadzonych akcjach użytecznych społecznie.

Głównym celem pracy trenerów-wolontariuszy jest prowadzenie zajęć warsztatowych w szkołach i klubach młodzieżowych swoim mieście. Dzięki istnieniu sieci dotarliśmy w 2000 r. do o wiele większej ilości młodych ludzi niż w latach ubiegłych. Możemy również w tym samym czasie w wielu miejscach Polski prowadzić działania związane z jednym tematem, np. z przeciwdziałaniem rasizmowi.

W dniach 23 - 26 listopada 2000 r. w Masłowie pod Kielcami odbyło się trzecie szkolenie trenerów - wolontariuszy PAH. Przygotowaliśmy na nim 13 studentów (posiadających już wcześniej jakies doświadczenie w pracy społecznej) do prowadzenia warsztatów metodami aktywnymi.

Efektom pracy tej grupy są m.in. zajęcia, warsztaty, imprezy i akcje charytatywne:

- a) zajęcia w szkołach podstawowych i średnich (przynajmniej 123 spotkania po 1,5 godziny zegarowej)
- b) zajęcia w drużynach harcerskich i organizacjach młodzieżowych
- c) współpraca w redakcji pisma dla młodych wolontariuszy pt. „Pomagamy!”
- d) zorganizowanie spotkań z Janiną Ochojską w szkole podstawowej w Warszawie i na Zlocie Harcerzy w Gnieźnie
- e) różnorodne imprezy takie jak:
 - organizacja gry symulacyjnej nt. uchodźców pt. „Przejścia” (1 raz)
 - organizacja zabawy dla dużej grupy „Ćwierćland” (3 razy)
 - zorganizowanie Forum Dyskusyjnego we Wrocławiu na temat tolerancji
 - zorganizowanie wystawy „Ktoś wyjdzie im naprzeciw”
- f) akcje charytatywne takie jak np.:
 - zbiórka przyborów szkolnych w ramach „Akcji Nadzieja”
 - zbiórka pieniędzy na dożywianie dzieci w ramach Akcji „Pajacyk”
 - zbiórka pieniędzy w ramach akcji „Piecyki dla Groźnego”
 - zbiórka pieniędzy na Pielgrzymkę Polaków z Kazachstanu

II.2. ‘Pomagamy!’ - nowoczesne czasopismo wolontariuszy

W 1999 roku wolontariusze PAH stworzyli czasopismo zatytułowane ‘Pomagamy!’, skierowane do młodzieży w wieku od 14-25 lat. Jego celem było zainteresowanie czytelników prowadzoną przez organizację charytatywne/humanitarne działalnością (w tym PAH), zachęcenie do udziału w działaniach na rzecz rozwoju akcji humanitarnych oraz dostarczenie informacji na temat możliwości udzielenia pomocy i wsparcia. Pragnęlibyśmy również aby przy tej okazji, dokonywała się integracja ośrodków młodzieży społecznie aktywnej.

Do tej pory ukazało się osiem numerów miesięcznika ‘Pomagamy; rozdano 2000 darmowych egzemplarzy w całej Polsce. Miesięcznik ten spełnia również rolę materiałów dydaktycznych dla nauczycieli szkolnych, którzy wykorzystują je do nauczania na temat udzielania pomocy potrzebującym. Wersja internetowa jest dostępna pod adresem: <http://www.pah.ngo.pl/pomagamy>

II.3. Fakultatywne zajęcia szkolne

W ramach włączania szkół do Programu Edukacji Humanitarnej, **PAH wprowadziła jako przedmiot fakultatywny 'Humanitaryzmem'**, który może zostać włączony do bloków programowych szkół średnich.

Od czerwca 2000 r. proponujemy gimnazjom kompletny program przedmiotu fakultatywnego, który zainteresowane szkoły mogą uwzględnić w swoim programie wychowawczym.

Przedmiot nazwaliśmy „Humanitaryzm”. Jego program można zrealizować w ciągu jednego semestru w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Cechą przedmiotu jest łączenie zajęć lekcyjnych w dwugodzinne jednostki, wynika to z proponowanych metod nauczania. Możliwe jest jednak dostosowanie podziału zajęć do konkretnych możliwości w szkole realizującej program w całości lub w części. Scenariusze zajęć można również realizować w ramach ścieżek edukacyjnych, m.in. edukacja czytelnicza i medialna, edukacja europejska, edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie, kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej, edukacja filozoficzna.

Program kładzie szczególny nacisk na kształtowanie następujących umiejętności i postaw:

1. pozytywne cechy charakteru: współdziałanie, odpowiedzialność, tolerancja, aktywność, odwaga
2. postawa otwartości i dialogu, wznosząca się ponad uprzedzenia i stereotypy etniczne czyli otwartość na inne kultury, narody i religie;
3. tolerancja dla odmiennych postaw i poglądów oraz brak akceptacji dla rasizmu i wszelkich przejawów dyskryminacji;
4. działanie w społeczeństwie na podstawie przemyślanych i nieprzypadkowo podejmowanych decyzji własnych i grupowych;
5. przedstawianie własnych poglądów w kontaktach z ludźmi oraz na forum publicznym;
6. rozwiązywanie konfliktów z poszanowaniem godności innej osoby, bez odwoływania się do przemocy;
7. poszukiwanie, gromadzenie i wykorzystanie informacji pozwalających na interpretację współczesnych wydarzeń;
8. wdrażanie do refleksji i logicznego myślenia oraz pogłębianie rozumienia rzeczywistości;
9. umiejętność segregowania informacji i krytycznego ich odbioru, w tym odróżniania opinii i ocen od informacji o faktach;
10. umiejętność organizacji i udział w lokalnych inicjatywach społecznych;
11. zapoznanie z możliwościami przeciwdziałania rasizmowi, dyskryminacji i pogwałceniom praw człowieka w życiu codziennym.

Program składa się z 19 scenariuszy zajęć, podzielonych na trzy działy: **prawa człowieka, tolerancja, aktywność społeczna**

Zajęcia można przekształcać i dopasowywać do zainteresowań uczniów, a także do zainteresowań nauczyciela i możliwości szkoły. Równocześnie dołożyliśmy szczególnych starań, aby zajęcia pozostawały w związku z aktualnymi wydarzeniami życia publicznego.

Informację o programie „Humanitaryzm” z prośbą o wystawienie pozytywnej opinii wysłaliśmy:

- do Kuratorów Oświaty (16 placówek)
- do Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli (49 placówek)
- do Ośrodków Wiodących Edukacji Obywatelskiej (9 placówek)
- do osób indywidualnych współpracujących z programem edukacji humanitarnej (nauczyciele, szkoły)

Do trenerów - wolontariuszy (39 osób) i do Biur Regionalnych (3 biura) wysłaliśmy pakiety wszystkich scenariuszy.

Kuratorium Oświaty we Wrocławiu poprosiło o przysłanie 420 pakietów informacyjnych dla gimnazjów z terenu całego dolnego Śląska. Kuratorium Oświaty w Katowicach rozesłało informację o „Humanitaryzmie” do Delegatur Śląskiego Kuratorium Oświaty z prośbą o zainteresowanie nim dyrektorów szkół. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie rozesłało informację do Starostów Powiatów, Prezydentów i Burmistrzów Miast i Gmin - Miast oraz Wójtów Gmin

w województwie podkarpackim. Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy wystawiło pozytywną opinię o programie „Humanitaryzm”.

Pozytywną opinię o przedmiocie „Humanitaryzm” wystawiły Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli: w Krakowie, we Wrocławiu, w Słupsku, w Białymstoku, we Włocławku, w Przemyślu, w Zielonej Górze, w Piotrkowie Trybunalskim, w Ostrołęce, we Wrocławiu, filia w Legnicy. Obecnie 17 Ośrodków doskonalenia Nauczycieli rozprowadza informację o programie „Humanitaryzm” w swoim regionie.

Do 97 nauczycieli wysłaliśmy pakiety scenariuszy. Zdeklarowali oni chęć realizacji całego programu lub włączenia pojedynczych scenariuszy do programu dydaktycznego swojej klasy.

II.4. Szkolenia dla nauczycieli

W lutym 2000 r. rozpoczęliśmy jednodniowe szkolenia dla nauczycieli, którzy chcieli prowadzić ze swoimi uczniami zajęcia dotyczące edukacji humanitarnej, a nie czuli się do tego przygotowani. Zawsze potrzebny był jeden nauczyciel, który w swoim środowisku przeprowadził rekrutację, zorganizował salę i rozprowadzał materiały, które wysłaliśmy przed szkoleniem.

W 2000 roku przeprowadziliśmy 11 szkoleń, z czego:

- jedno trzydniowe szkolenie (20 godzin)
- trzy dwudniowe szkolenia (10 godzin każde)
- siedem jednodniowych szkoleń (7 godzin każde)

Szkolenia organizowaliśmy we współpracy z warszawskim i zielonogórskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i we współpracy z Ośrodkami Wiodącymi Edukacji Obywatelskiej. Przeszkoliliśmy 129 nauczycieli.

III. Centrum Pomocy Uchodźcom

W ramach CPU PAH w roku 2000 zrealizowano następujące zadania:

III.1. Pomoc socjalno-prawna

Pomoc ta jest udzielana cudzoziemcom występującym o status uchodźcy w Polsce oraz już uznanych uchodźców.

III.1.1 Podstawowa pomoc socjalna

W 2000 r. zgłosiło się po pomoc (po raz pierwszy) 135 osób ubiegających się o status oraz tych, które go otrzymały. Łącznie z osobami, które są z nami w kontakcie od roku lub dłużej, opiekujemy się około **400 cudzoziemcami**. Pracownicy CPU znajdują miejsca zakwaterowania do czasu wyjaśnienia ich sytuacji prawnej w Polsce i/lub uzyskania pomocy w innych instytucjach lub organizacjach (np. umieszczenie w ośrodku dla uchodźców, w noclegowni dla bezdomnych, znalezienie taniego hotelu lub mieszkania etc.).

III.1.2. Podstawowe poradnictwo socjalno-prawne

Wszyscy cudzoziemcy mogą uzyskać w CPU podstawową poradę prawną dotyczącą swojej sytuacji oraz informację o możliwościach, prawach i obowiązkach, jakie na nich ciąży. CPU zapewnia możliwość korzystania z pomocy medycznej na poziomie podstawowym. Dzięki dotacji UNHCR oraz sieci lekarzy - wolontariuszy każda osoba, która potrzebuje pomocy medycznej, może z niej skorzystać. CPU udziela pomocy w załatwianiu formalności w instytucjach i urzędach. Zwykle cudzoziemcom trudno jest zorientować się w przepisach obowiązujących w naszym kraju; pracownicy instytucji i urzędów, nie znają na ogół szczegółowych przepisów, które dotyczą tej grupy. Dużą przeszkodą w samodzielnym załatwianiu przez uchodźcę spraw w urzędzie jest bariera językowa. CPU pośredniczy między urzędnikami a uchodźcami, pomaga w przygotowaniu pism urzędowych oraz prowadzeniu korespondencji. Często przeszkodą w załatwieniu czegokolwiek jest brak stałego zameldowania i częste zmiany adresów zamieszkania.

III.2. Program integracyjny

Jest prowadzony dla uznanych uchodźców. W 2000 roku skorzystało z niego 107 osób. W ramach programu podjęto następujące zadania: W programie tym jest też prowadzone poradnictwo indywidualne. W pierwszym okresie pobytu w Polsce uchodźcy czują się często samotni i zagubieni. Przeżyta trauma, osobiste dramaty i poczucie wyalienowania bardzo często prowadzą do zaburzeń funkcjonowania.

III.2.1. Pomoc w wynajmowaniu mieszkań.

Po otrzymaniu statusu i Genewskiego Dokumentu Podróży uchodźcy mogą pozostać przez trzy miesiące w ośrodku, w którym mieszkali w czasie procedury statusowej. Wielu z nich nie korzysta z tej możliwości chcąc jak najprędzej rozpocząć „normalne życie”, naukę języka polskiego, poszukiwanie pracy. Największym problemem uchodźców w momencie rozpoczynania integracji w Polsce jest brak tanich mieszkań. Brak rządowego programu integracyjnego (Rozporządzenie MPiPS dot. integracji uchodźców weszło w życie 21 grudnia 2000r.), niski poziom świadczeń pomocy społecznej oraz rola „zameldowania”, od którego uzależnione jest otrzymywanie pomocy sprawiają, że początek samodzielnego życia poza ośrodkiem jest bardzo trudny. Na ogół uchodźcy nie mają własnych pieniędzy, i przynajmniej przez pierwszy rok po otrzymaniu statusu, niezbędna jest nasza pomoc finansowa. Okres, przez jaki uchodźcy mogą otrzymywać pomoc jest zindywidualizowana i zależy od bardzo wielu czynników: wieku, sytuacji rodzinnej, wykształcenia i doświadczenia zawodowego, stopnia opanowania języka polskiego, kraju i kultury z jakich uchodźca pochodzi, przeżytych traumatycznych doświadczeń, indywidualnych zdolności interpersonalnych i wielu innych. Właściciele mieszkań niechętnie wynajmują mieszkania obcokrajowcom, żądają na ogół wyższych opłat oraz dodatkowych zabezpieczeń finansowych. W końcu 1999 r. CPU otrzymało dodatkowe środki od Wojewody Mazowieckiego na wynajem mieszkań dla uchodźców. W ramach umowy podpisanej z Wojewodą wynajętych zostało 14 mieszkań w Warszawie i okolicy; umowy najmu zostały zawarte do końca 2000 r. W 2000 r. w rotacyjnych mieszkaniach przeznaczonych dla uchodźców na podstawie zawartej z CPU PAH umowy mieszkało łącznie 60 osób;

III.2.2. Organizacja kursów języka polskiego, edukacja dzieci.

CPU współpracuje z Instytutem Kształcenia Obcokrajowców, który przygotowuje zajęcia dostosowane do potrzeb, możliwości i zdolności uchodźców. Dzięki dotacji Wojewody Mazowieckiego w 2000 r. w kursach językowych (różnych poziomach: od podstawowego do zaawansowanego) wzięło udział 21 uznanych uchodźców. Prowadzone były również indywidualne zajęcia językowe dla dzieci w wieku szkolnym. Zorganizowany został kurs dla kobiet uchodźczyń, który obejmował naukę j. polskiego przy wykorzystaniu eksperymentalnych metod, a także zajęcia mające na celu opanowanie umiejętności zaadaptowania się do nowych warunków socjalno-bytowych. CPU pomagało we włączaniu się dzieci uchodźców w polski system edukacyjny; wszystkie dzieci z rodzin znajdujących się pod opieką CPU uczą się w szkołach wszystkich stopni.

III.2.3. Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz w poszukiwaniu pracy

zorganizowany został klub pracy dla uchodźców poszukujących pracy w Polsce. W trwających przez sześć dni zajęciach wzięło udział 9 uchodźców. Pracownicy CPU pośredniczyli w poszukiwaniu pracy dla uchodźców. W 2000 r. pracowało 47 uznanych uchodźców, a 1 osoba zarejestrowała samodzielną działalność gospodarczą.

III.2.4. Świetlica integracyjna

W październiku zostały zainicjowane spotkania w ramach świetlicy integracyjnej, która jest prowadzona przez wolontariuszy z Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej. Uczestniczy w niej 25 dzieci uchodźczych i 15 polskich.

III.2.5. Łączenie rodzin

W ramach akcji „łączenia rodzin” CPU pomogło uchodźcy z Kamerunu w sprowadzeniu jego współmałżonki.

III.3. Dom Uchodźcy (ul. Marywilska 44)

W 2000 r. 239 cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy, a także tych, którzy status już otrzymali znalazło w nim schronienie (wyżywienie, utrzymanie, środki czystości);

Wykonane zostały prace renowacyjne i konserwacyjne (wymiana dachu, położenie podłogi i glazury, malowanie etc.). Wykonanie części z prac było możliwe dzięki dotacji Wojewody Mazowieckiego, jak również UNHCR. Część z prac remontowych prowadzona była, o ile nie wymagało to specyficznych umiejętności, przez mieszkańców Domu Uchodźcy. Prowadzenie Domu Uchodźcy, koszty bieżącego utrzymania oraz aprowizacji mieszkańców Domu Uchodźcy finansowane były w 2000 r. z dotacji UNHCR oraz Wydziału Spraw Społecznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

wspólnie z mieszkańcami Domu Uchodźcy zorganizowane zostało przyjęcie z okazji Świąt Bożego Narodzenia, w którym uczestniczyli przedstawiciele UNHCR, Wojewody Mazowieckiego i organizacji pracujących na rzecz uchodźców Dzięki wspólnej zabawie mogliśmy lepiej nawzajem poznać nasze kultury i zwyczaje związane z tymi świętami.

III.4. Integracyjne kolonie dla dzieci i młodzieży

W pierwszej imprezie wzięło udział 34 dzieci: 18 - dzieci uchodźców i 16 - dzieci polskich. Kolonie odbyły się w sierpniu 2000 w Sobieszewie koło Gdańska. Zorganizowaliśmy je wspólnie z Domem Pojednania i Spotkań im św. M. Kolbego z Gdańska. W tym samym okresie dla młodzieży zorganizowany został spływ kajakowy Brdą, w którym uczestniczyło 10 osób.

Celem wychowawczym kolonii było wzajemne poznanie się dzieci i młodzieży odmiennych narodowości, poszerzenie wiedzy o kulturach, nauczenie i doświadczenie otwartości i tolerancji dla i od „innych”. Kolonie zostały sfinansowane ze środków UNHCR, Fundacji im. St. Batorego i Urzędu Miasta Gdańska.

III.5. Dzień Dziecka i Mikołajki dla dzieci uchodźców

Dzień Dziecka, w ramach którego wzięło udział ok. 30 dzieci uchodźczych, zorganizowany został 10 czerwca 2000. W ramach imprezy dzieci odwiedziły Muzeum F. Chopina, Muzeum Kolejki Wąskotorowej, skansen w Puszczy Kampinoskiej, na koniec wzięły udział w pikniku. Mikołajki zorganizowano 9 grudnia w Centrum Organizacji Pozarządowych w Warszawie. W imprezie wzięło udział ok. 40 dzieci z rodzin uchodźczych i polskich. Dzieci uczestniczyły w licznych zabawach, degustacji kuchni etnicznych, przygotowaniu ozdób choinkowych, nauce kolęd polskich. Wszystkie dzieci oczywiście otrzymały mikołajkowe upominki.

III.6. Dzień Uchodźcy

Dzień Uchodźcy przygotowany został, już tradycyjnie, wspólnie z UNHCR i agencją Alter Art. Impreza odbyła się 24 września 2000 na Rynku Nowego Miasta w Warszawie. Uczestniczyło w niej ponad 5 tysięcy Warszawiaków. Swoją działalność zaprezentowały organizacje pozarządowe i inne pracujące na rzecz uchodźców. Ich obecność została wzbogacona stoiskami z muzyką etniczną, sztuką afrykańską, kuchnią orientalną. Tradycyjnie, odbył się też koncert, którego uczestnikami były grupy, m.in. uchodźcze, kultywujące muzykę etniczną. Wspólnie z firmą Bates przygotowana została oprawa graficzna imprezy (plakaty, informacje, ulotki, projekt i druk). Patronat medialny nad imprezą objęła Gazeta Wyborcza i Telewizja Polska S.A. Przygotowanie imprezy było możliwe dzięki pomocy sponsorów, którymi byli: Dzielnica Śródmieście Gminy Warszawa-Centrum, Fundacja im. Stefana Batorego, Ambasada Królestwa Niderlandów, Wydział Spraw Społecznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

III.7. Współpraca ze organizacjami i instytucjami

PAH współpracuje z wieloma organizacjami zajmującymi się problemami uchodźców w Polsce. CPU jest również w stałym kontakcie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą dla uchodźców w innych krajach Europy (w ramach ECRE i CEFRAN).

W 2000 r. CPU PAH działało w oparciu o środki pochodzące z:

UNHCR	401.129,00 zł
Wydział Spraw Społecznych MUW	399.900,00 zł
Dzielnica Śródmieście Gminy Warszawa Centrum	12.000,00 zł
Ambasada Królestwa Niderlandów	6.568,00 zł
Fundacja im. Stefana Batorego	25.085,00 zł
Zbiórki publiczne oraz wpłaty celowe	26.103,68 zł

IV. Biura Regionalne

IV.1. Biuro Regionalne w Krakowie

W roku 2000 w biurze pracowały trzy osoby, niemniej w różnym wymiarze czasowym. Przez cały rok pracowały dwie osoby w pełnym wymiarze godzin, od kwietnia zatrudniona została kolejna, która w sierpniu zaczęła pracę etatową. Koniec roku zamknęliśmy zatrudnieniem w wymiarze 2,5 etatu. Prowadzone były akcje opisane poniżej, dużą wagę przywiązywaliśmy do współpracy z lokalnymi organizacjami. Rok 2000 był czasem ustalania kierunków rozwoju biura, największym samodzielnym przedsięwzięciem była organizacja obozu wolontariuszy we wspomaganym przez nas rumuńskim sierocińcu. Po przyjęciu nowego pracownika intensywnie zaczęliśmy rozwijać edukację humanitarną.

IV.1.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.1.1.1. Pomoc dla Czeczenii

Płyta - cegielka dla Czeczenii

Od początku kwietnia do końca czerwca rozprawdzaliśmy na terenie szkół, uczelni oraz wśród harcerzy w Krakowie, w szkołach w Myślenicach, Sułkowicach, Przyszowej, Suchej Beskidzkiej, oraz wśród młodzieży z Markotowa Dużego cegielki, z których dochód przeznaczony został na pomoc uchodźcom czeczeńskim, w obozach dla uchodźców w Inguszetii. Cegielkami były archiwalne numery młodzieżowych pism „Machina”, „WWW” „Techno Party” oraz „RUAH”. W sumie rozprawdziliśmy 1156 cegiełek za łączną kwotę 7.553 zł.

Zbiórka pieniędzy i środków czystości

W dniach 26-27 lutego 2000 przeprowadziliśmy zbiórki w krakowskich sklepach: Krakchemia i Centrum Handlowe Zakopianka, zebrano kwotę 5.711 zł i środki czystości o wartości 1.914 zł.

Zbiórka na piecyki dla Groznego

20 grudnia 2000 odbyła się zbiórka pieniędzy na piecyki w Collegium Paderevianum. Zebrano 1.114 zł

IV.1.1.2. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

Jak co roku Biuro PAH w Krakowie aktywnie włączyło się w przygotowania Pielgrzymki Polaków z Kazachstanu przygotowując krakowską część Pielgrzymki. Przygotowaliśmy przyjęcie całej grupy, dwudniowy pobyt w Krakowie i przejazd do Częstochowy, (noclegi, wyżywienie, opieka medyczna, badania przez lekarzy związanych z wydawnictwem Medycyna Praktyczna, zwiedzanie miasta z wolontariuszami, nieodpłatny transport) W programie było także spotkanie z władzami miasta, czyli Oplatek w Urzędzie Miasta Krakowa z udziałem Prezydenta i Radnych, zwierzchnikami kościelnymi, msza w Kościele OO Bonifratrów. W ramach przygotowań do Pielgrzymki odbyły się zbiórki pieniędzy w krakowskich supermarketach, liceach i parafiach, ich rezultatem było zebranie **15,786 zł**, a na konto wpłynęło od prywatnych ofiarodawców **6,180 zł** razem: **21,966 zł**.

IV.1.1.3. Akcja „Pajacyk”

Biuro PAH w Krakowie koordynuje akcję „Pajacyk” na terenie województw: małopolskiego i podkarpackiego. Akcję dożywiania dzieci w 2000 roku prowadziliśmy w 11 szkołach, w gminach, które ciągle likwidują szkody po powodzi z 1996 r. a także w gminach dotkniętych strukturalnym bezrobociem. Opieka społeczna nie jest w stanie finansować obiadów dla wszystkich potrzebujących dzieci, w wyniku czego część dzieci dostaje posiłki, a część nie. Finansując posiłki reszcie potrzebujących dzieci staramy się niwelować te różnice. Region Beskidu Niskiego szczególnie dotknięty jest bezrobociem, powstałym na skutek upadku PGR-ów. Zestawienie szkół objętych dożywianiem:

- W drugim kwartale roku szkolnego 1999/2000 (od stycznia do czerwca 2000) w Małopolsce i na Podkarpaciu dożywiano 505 dzieci w 6 szkołach.
- W w pierwszym kwartale roku szkolnego 2000/2001(od 15 września do grudnia 2000) w Małopolsce i na Podkarpaciu dozywiano 933 dzieci w 10 szkołach.

Cegielki na akcję „Pajacyk” - akcja „W Małopolsce też są głodne dzieci”

Dzięki współpracy z firmami: Igepa, Djaf, Leyco i Wenecja, w czerwcu wydrukowany został plakat z hasłem „W Małopolsce też są głodne dzieci” (3.000 szt.), zawieszony w Krakowie i w mniejszych miastach Małopolski i Podkarpacia (Nowy Sącz, Tarnów, Rzeszów, Krosno, Jasło, Myślenice, Nowy Targ, Zakopane) raz. Bezpośrednim efektem plakatowania, połączonego z kampanią promocyjną prowadzoną przez radio Plus i Dziennik Polski były wpłaty kasowe w wysokości: 5.713 zł (w tym 4.000 ze sprzedaży cegiełek), oraz wpłaty bankowe 3.120 zł w sumie 8.833 zł. Wraz z plakatem wydrukowane zostały cegielki, które rozprowadzaliśmy w centrach handlowych (KrakChemia, Zakopianka), a także podczas innych imprez, których patronem medialnym było radio Plus. Dla kupujących cegielki zorganizowany został konkurs z nagrodami losowanymi na antenie radia Plus. Sponsorem nagród była firma Ahold Polska.

„Dobroczynny tramwaj”

9 października przy współpracy Radia Blue i MPK odbyła się zbiórka w tramwaju nr 8. Pasażerowie zamiast kasować bilet wrzucali pieniądze do puszek na dożywianie dzieci, zebrano: **2,680 zł.**

IV.1.1.3. Akcja Nadzieja

Dary zebrane w krakowskich supermarketach w trakcie zbiórki odbywającej się 2-3 września 2000, o łącznej wartości 2170 zł, zostały przekazane do GOPS w Tuchowie. Było to:

- 868 sztuk zeszytów o wartości 1302 zł
- 64 sztuki bloków rysunkowych o wartości 128 zł
- 370 opakowań przyborów szkolnych (kleje, gumki, farby, pisaki ołówki długopisy) - 740 zł

Również w ramach tej akcji zakupiono 17 kompletów szkolnych (tornister, piórnik z wyposażeniem, zeszyty) o wartości 999 zł dla dzieci z Suchej Beskidzkiej. Zakupiono je za pieniądze zebrane przez wolontariuszy z Suchej Beskidzkiej. Z pieniędzy zebranych w krakowskich supermarketach zakupiono jeszcze przybory szkolne, dresy oraz obuwie sportowe dla dzieci z gminy Tuchów, na kwotę 4.444,80 zł

IV.1.1.4. Edukacja Humanitarna

Działalność edukacyjną zainaugurowaliśmy 25 września br. współorganizując Obchody Dnia Uchodźcy w Zespole Szkół Społecznych, na które zaproszony został Elmi Abdi - uchodźca z Somalii.

Dzień, a w zasadzie cały „Tydzień Uchodźcy” obchodziła również przy naszej pomocy młodzież z Zespołu Szkół Elektrycznych Nr 2 z Osiedla Szkolnego na Nowej Hucie w dniach 2 - 11 października.

1 grudnia na konferencji „Prawa i wolności człowieka we współczesnym świecie” przedstawiliśmy zarys działalności Polskiej Akcji Humanitarnej i nasze przesłanie edukacyjne.

15 grudnia poprowadziliśmy w 24 Gimnazjum w Krakowie zajęcia warsztatowe na temat tolerancji i zrozumienia odmiennych kultur, religii i przekonań.

IV.1.2. Akcje regionalne

IV.1.2.1. Pomoc dla Rumunii (patrz p. I.1.1.5. i p. I.2.6)

IV.1.2.2. „Ich Świąteczny Stół”. Wspólna akcja PAH i firmy Ahold Polska

Jest to akcja pomocy starszym, samotnym ludziom na obszarze Beskidu Niskiego i Bieszczad. W dniach 15-16 kwietnia 2000 w 18 sklepach na Śląsku, Podkarpaciu, w Krakowie i w Łodzi odbyła się zbiórka żywności. Żywność zebrana podczas akcji została rozdzielona (w formie paczek zawierających mąkę, cukier, ryż, kaszę, konserwy, makaron, olej, kawę, herbatę oraz słodycze) pomiędzy:

- GOPS w Uściu Gorlickim - 115 paczek o wartości 3.783, 5 zł
- GOPS w Sękowej - 58 paczek o wartości 1908,2 zł
- Wydział Zarządzania Kryzysowego w Rzeszowie 240 paczek o wartości 7.896 zł
- Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Krakowie - 28 paczek o wartości 919,3 zł

Osoby, do których trafialiśmy z pomocą typowane były przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Przy dystrybucji paczek współpracowaliśmy z Wojewódzkimi Wydziałami Zarządzania Kryzysowego w Krakowie i Rzeszowie. Żywność trafiła do potrzebujących jeszcze przed świętami.

IV.1.2.3. Pomoc lokalna dla stowarzyszeń i organizacji regionu małopolskiego

W roku 2000 wspomagaliśmy rzeczowo kilkanaście organizacji społecznych w Krakowie, jedną w Chrzanowie i jedną w Częstochowie. Wartość pomocy dla nich przedstawia się następująco:

Nazwa organizacji	Odzież (zł)	Żywność (zł)	Higiena (zł)	Inne (zł)	SUMA
Stowarzyszenie Kobiet Romskich	13968,78	4087,48	387,50	804,00	19247,76
Stowarzyszenie Domu Mężczyzn Wymagających opieki w Chrzanowie	4386,64	4776,00		600,00	9762,64
Centrum Terapii Narkomanów „Monar”, Dom „Gwan”		5100,00			5100,00
Ośrodek leczenia uzależnień „Formacja”		1833,00	210,00	1120,00	3163,00
Ośrodek Opiekuńczo - Wychowawczy		1200,00	804,00		2004,00
Zakład Karny w Nowej Hucie	322,29	638,00		132,31	1092,6
Klub parafialny „Tagasta”	80,52	854,10			934,62
Chrześcijańska Wspólnota Braci Posługujących Dzieciom i Młodzieży „Ratunek” z Częstochowy	915,00				915,00
Stowarzyszenie Pomocy Polakom na Wschodzie „Kresy”	769,80	135,00			904,8
Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych nr 3		600,00			600,00
Dom Dziecka nr 6		300,00			300,00
Dom Dziecka nr 7		300,00			300,00
Katolickie Stowarzyszenie Samotnych Matek	54,90				54,90
Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży Głuchej i Niedosłyszącej „Surdus”	29,28				29,28

IV.2. Biuro Regionalne w Łodzi

Założeniem programowym Biura Regionalnego w Łodzi jest niesienie pomocy dzieciom. Od 4 lat działa Świetlica Środowiskowa PAH dla 40 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Zajmują się nimi: wychowawca i terapeuta środowiskowy, wspólnie z 8 wolontariuszami – studentami psychologii i pedagogiki. Wychowankowie Świetlicy Środowiskowej PAH, w wyniku roztoczonej nad nimi wszechstronnej opieki, wszyscy uzyskali promocje do następnej klasy i poprawili oceny z zachowania. Zapotrzebowanie społeczne wymogło na Fundacji adaptację kolejnych pomieszczeń dla następnych 80 dzieci zagrożonych patologią.

W Łodzi zatrudnionych jest 2 pracowników administracyjnych do których obowiązków należy poszukiwanie sponsorów i ofiarodawców, planowanie i nadzorowanie wszystkich akcji PAH, tworzenie wizerunku medialnego Fundacji w Regionie.

Biuro Regionalne w Łodzi ponadto czynnie włącza się, przy współdziałaniu 150 wolontariuszy z woj. łódzkiego w akcje organizowane przez Centralę.

IV.2.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.2.1.1. Pomoc dla uchodźców z Czeczenii

Od stycznia do marca 2000 na terenie marketów łódzkich „KING CROSS” i „TESCO” zorganizowano zbiórki środków finansowych - 4 719,86 zł. Pozyskiwanie darów na konwój do Czeczenii - 73 078,95 zł

IV.2.1.2. Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

W ramach akcji Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu, w grudniu br., mieszkańcy Łodzi i Sieradza gościli 9 Pielgrzymów. W październiku 2000 młodzież szkolna z 6 miast woj. łódzkiego zebrała 9.072,29 zł.

IV.2.1.3. Akcja „Nadzieja”

1-3.09.br na terenie hipermarketów łódzkich „HYPERNOVA” wolontariusze PAH kwestowali i zbierali przybory szkolne dla dzieci, które są pod opieką PAH – zebrano kwotę 898,41 zł, oraz przybory o wartości 3.621,65 zł. Pozyskane przybory wykorzystano na potrzeby Świetlicy Środowiskowej PAH w Łodzi oraz przekazano do Szkoły Podstawowej nr 139 oraz Gimnazjum nr 33 w Łodzi.

IV.2.1.4. Akcja „Pajacyk”

Przekazano 132 paczki dla dzieci z Zespołem Downa z Domu Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Spadkowej 3/6 oraz 48 paczek dla dzieci ze świetlicy PAH w Łodzi..

IV.2.2. Akcje regionalne

IV.2.2.1 Pomoc dla stowarzyszeń i organizacji woj. łódzkiego

1. Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „META”
2. Stowarzyszenie Samopomocowe „ABAKUS”
3. Towarzystwo Opiekunów Społecznych „SAMARYTANIN”
4. Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „POD WIELBŁĄDEM”
5. Stowarzyszenie „WYCHOWAM CIĘ SAM”

Do końca grudnia 2000 roku zostały przekazane dary o wartości 36.953,59 zł w postaci produktów żywnościowych, ubrań oraz środków higieny.

IV.2.2.2. Wsparcie materialne dla instytucji woj. łódzkiego

Domy dziecka (środki czystości dla dzieci o łącznej wartości 3.909,96 zł)

1. Dom Pomocy Społecznej w Łodzi (dzieci z Zespołem Downa)
2. Dom Dziecka Nr 3
3. Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych „SERCE”

Szpitaly – sprzęt medyczny o wartości 10.260,00 zł

1. Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki
2. Szpital Miejski im. Dr E. Sonnenberga
3. Szpital im. Radlińskiego
4. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. Biegańskiego
5. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. Kopernika
6. Szpital im. Babińskiego
7. Szpital im. Korczaka
8. Szpital Kliniczny Nr 3 im. Sterlinga

IV.2.2.4. Akcja „Ich świąteczny stół”

Wolontariusze PAH na terenie łódzkiego marketu, „Hypernova” zbierali żywność na Święta Wielkanocne dla Hostelu dla matek i dzieci chroniących się przed przemocą. Przekazano żywność o wart. 4.699,65 zł.

IV.2.2.5. Świetlica środowiskowa PAH

Dotacje uzyskane na działalność świetlicy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej-filia Łódź Śródmieście – 2 660,00 zł
- Urząd Miasta Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej – 15 340,00 zł
- Urząd Miasta Wydział Zdrowia Publicznego – 3.923,54 zł

Darowizny:

- Nibco Łódź – 2 000,00 zł
- Fundacja Haliny Sroczyńskiej Opatówek – 3.500,00 zł
- Indywidualne wpłaty – 6 782,00 zł

Świetlica działa już czwarty rok. Skorzystało z niej 70 dzieci (z 3 SP i I Gimnazjum), z najuboższych rodzin patologicznych wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i pedagogów szkolnych. Zajęcia prowadzi opiekun. Dzieci otrzymują codziennie podwieczorek, a także słodczyce, odzież oraz przybory szkolne. Oprócz zajęć lekcyjnych (odrabianie lekcji, doksztalcanie), świetlica prowadzi zajęcia warsztatowe - rozwijające zainteresowania, uzdolnienia wychowanków oraz terapeutyczne:

1. zajęcia plastyczne, odbywające się raz w tygodniu prowadzone przez artystę plastyka;
2. zajęcia sportowe na sali gimnastycznej prowadzone w zaprzyjaźnionej szkole nauczycieli WF współpracujących ze świetlicą;

3. terapia grupowa – obejmująca pomocą 18 dzieci; spotkania grupy odbywają się trzy razy w tygodniu po dwie godziny
4. terapia indywidualna – indywidualne spotkania i rozmowy z terapeutą

Ponadto w świetlicy są organizowane zajęcia uzupełniające

1. styczeń - zabawa „Noworoczna”
2. luty - Walentynki -zabawa, ostatki - bal przebierańców
3. marzec - konkurs na najładniejszą Marzannę, powitanie wiosny w Łagiewnikach
4. kwiecień – konkursy wielkanocne, wspólne spotkanie Świąteczne, dzielenie się jajkiem
5. maj - wyjście do kina, obchodzenie Dnia Matki
6. czerwiec - Dzień dziecka- konkursy, zabawy
7. lipiec - wszystkie dzieci uczestniczyły w koloniach w Tworzyjankach niedaleko Łodzi
8. wrzesień – uczestnictwo w akcji „Nadzieja”, dzień chłopaka - wybór „Mistera świetlicy”,
9. październik – udział w zbiórce pieniędzy na przyjazd Polaków z Kazachstanu, konkurs przyrodniczy,
10. listopad – wyjazd grupy terapeutycznej do leśniczówki w Głuchowie, zabawa andrzejkowa
11. grudzień - zabawa mikołajkowa ze słodkimi prezentami, przygotowanie do Świąt - np. kartki świąteczne dla sponsorów, dekoracje, Wigilia, paczki i Święty Mikołaj.

Nowa świetlica

Od lipca do grudnia trwał remont pomieszczeń przeznaczonych na kolejną świetlicę dla 80 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W lokalu o pow. 214 m² zmodernizowano instalację elektryczną i wodnokanalizacyjną, wymieniono okna, zamontowano gazowe CO oraz wykonano niezbędne prace remontowe (zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP i ppoż.). Na remont uzyskano od sponsorów: Artykuły remontowe – budowlane i wyposażenie o wartości 25 394,83 zł, Nieodpłatne usługi o wartości 3 753,52 zł.

Wpłaty gotówkowe od osób indywidualnych - 1 530,00 zł

Wpłaty gotówkowe od firm – 250,00 zł

IV.3. Pomorskie Biuro w Toruniu

W roku 2000 w Pomorskim Biurze PAH pracowały trzy osoby, w tym jedna na pół etatu. Poza niżej wymienionymi działaniami, przez cały rok BP PAH koordynował akcję dożywiania dzieci Pajacyk w 50 szkołach Polski północno- wschodniej, co wiązało się głównie z prowadzeniem dokumentacji i niezliczonej ilości rozmów telefonicznych. Podobnie ciągłą działalnością jest pozyskiwanie darowizn rzeczowych i przekazywanie ich współpracującym instytucjom: Domom Pomocy Społecznej, Domom Dziecka, Schroniskom dla Bezdomnych, Szpitalom, Hospicjom, Świetlicom Środowiskowym. Przez cały rok BP PAH roztaczał opiekę nad 100 rodzinami - udzielał porad, pomagał w poszukiwaniu pracy, pisaniu pism i wydawał drobne dary - żywność, środki czystości, odzież.

IV.3.1. Udział w akcjach ogólnopolskich PAH

IV.3.1.1. Pomoc dla Czeczenii

Płyta Cegielka dla Czeczenii - w miesiącach III – VI 2000r. – przeprowadzono zbiórkę pieniędzy i akcję Płyta Cegielka dla Czeczenii, z której dochód przeznaczony został na przedszkola dla dzieci uchodźców - wzięło w niej udział 17 placówek oświatowych z regionu pomorskiego, zebrano: 3.262,10 zł.

Piecyki dla Groznego - grudzień 2000 r. - zbiórka pieniędzy, zebrano: 985 zł

IV.3.1.2. Akcja Pajacyk

Koordinacja programu

Biuro Pomorskie PAH w Toruniu koordynowało akcję dożywiania dzieci w szkołach w następujących regionach: Mazury, Podlasie, Kujawy i Pomorze. Do zadań koordynacyjnych należało: przeprowadzanie rozpoznania sytuacji w szkołach zwracających się do PAH z prośbą o objęcie ich pomocą, przyznawanie

dotacji oraz kontrolę merytoryczną i finansową w szkołach włączonych do akcji Pajacyk, a także prowadzenie bazy danych dożywianych szkół.

Akcja Pajacyk w Toruniu

Dożywianie dzieci w Toruniu jest finansowane z pieniędzy zebranych wśród firm toruńskich. W roku 2000 były to firmy: Nesta Bis, Nova Trading, Zakład Energetyczny Toruń S.A, Firma Ad Rem, Romex, PHU Tank S.C., Kasper, Seko S.A. W II semestrze roku szkolnego 1999/00 z posiłków korzystało 161 uczniów w 6 szkołach, a w I semestrze 2000/01 obiady jadło 96 dzieci z 6 szkół.

14 stycznia br. na wystawie fotograficznej „Nieprzeciętni Torunia 2000” odbyła się kwesta na dożywianie dzieci w województwie kujawsko-pomorskim – zebrano: 34,00zł.

Na Święta Działamy Razem – akcja z ERA GSM

Na początku grudnia br. ERA GSM przekazała darowiznę w wysokości 1.000.000 zł na Akcję Pajacyk. Część tej darowizny, zgodnie z życzeniem ERY została przekazana na przygotowanie paczek świątecznych dla dzieci ze szkół, które w tym czasie były pod opieką PAH. Biuro Pomorskie podjęło się przygotowania 9 tys. paczek, w których były słodczyce i drobne zabawki. Koszt jednej paczki wyniósł średnio 40 zł. Zakupy zabawek i słodczych (o wartości 331.692,34 zł) zostały dokonane po wybraniu najkorzystniejszych ofert. W dniach 4-11 grudnia paczki były pakowane przez 11 pracowników i wolontariuszy. Paczki zostały dostarczone za pośrednictwem firmy Servisco jeszcze przed Świętami do:

Lp.	Szkoła	Ilość paczek
1.	Szkoły objęte akcją dożywiania Pajacyk wg listy z XII 2000r.	7777
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Ełku	203
3.	PAH Warszawa	150
4.	PAH Łódź	182
5.	Świetlica Profilaktyczna w Brodnicy	35
6.	Caritas przy Kościele Garnizonowym w Toruniu	93
7.	Szkoła Podstawowa Nr 32 w Toruniu	490
8.	Szkoła Podstawowa Nr 22 w Toruniu	40
9.	Świetlica Terapeutyczna w Obrowie	30
	RAZEM	9000

Inne akcje

Dzieci ze Społecznej Szkoły Podstawowej Łejery z Poznania odwiedziły w dniach 20-22.10 br. rówieśników w Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych w Ełku i Suwałkach. Pokazały tam przedstawienie teatralne i spędziły czas na wspólnych zabawach integracyjnych. Wizyta ta dała początek dalszym kontaktom między tymi placówkami.

W XI 2000r. przekazano uczniom ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Gołdapi podręczniki do nauki języka angielskiego, подарowane przez firmę LONGMAN.

IV.3.1.3. VI Pielgrzymka Polaków z Kazachstanu

Przyjazd Pielgrzymów poprzedzony został kwestą uliczną (21-22.10.00) i zbiórką pieniędzy w biurze, w których zebrano 9.225,86 zł.

W regionie kujawsko-pomorskim święta spędziło 10 gości z Kazachstanu. Spędzili oni święta i nowy rok u rodzin w Toruniu, Włocławku, Bydgoszczy, Łysomicach i Mogilnie. W programie pobytu znalazły się również oficjalne spotkania z Biskupem Andrzejem Suskim i Marszałkiem Sejmiku Samorządowego Województwa Toruńskiego Waldemarem Achramowiczem.

IV.3.1.4. Akcja Nadzieja

Zbiórka przyborów szkolnych (9-10.09.00, 16-17.09.00) dla dzieci w toruńskich supermarketach (Geant, MiniMal) ich dystrybucja - świetlica środowiskowa przy SP Nr 2 w Brodnicy, świetlica Domu Harcerza w Toruniu, dzieci z rodzin objętych pomocą biura pomorskiego PAH (efekty: 1.690,35 zł, towary o wartości – 5.785, 03zł)

IV.3.1.5. Realizacja Programu Edukacja Humanitarna

1. Przygotowanie scenariuszy zajęć Edukacji Humanitarnej dla nauczania początkowego i ich realizacja w szkołach podstawowych – Społeczna Szkoła Podstawowa im. J. Słowackiego, Szkołach Podstawowych Nr 6, 10, 21, 27,30,32 – (03 – 04 2000r.)

2. 19 spotkań warsztatowych w 5 szkołach średnich – LO I, LO II, LO IV, CKU i Technikum Chemicznym

IV.3.2. Akcje regionalne

IV.3.2.1. Centrum Pomocy Rodzinie PAH

BP PAH prowadzi stały punkt poradnictwa (prawnego, administracyjnego, mieszkaniowego, pedagogicznego, terapeutycznego) i wydawania darów dla ok. 100 rodzin. W tym roku udzielono 675 różnorodnych porad lub pokierowano zainteresowane osoby (307) do stosownych urzędów czy specjalistów. Centrum przeprowadza również wywiady środowiskowe w rodzinach korzystających z opieki PAH - pracę tę wykonywało pięciu wolontariuszy przygotowanych do pracy socjalnej z potrzebującymi – odwiedzili oni 96 domów, aktualizując i weryfikując dane niezbędne przy bieżącym wspieraniu naszych podopiecznych

IV.3.2.2. Pomoc dla ofiar powodzi w Górowie Iławeckim

5 lutego br. na skutek powodzi, została przerwana tama na rzece w Górowie Iławeckim. Trzy osoby straciły życie, a 18 rodzin, w tym 47 dzieci, zostało pozbawionych dachu nad głową. Artykuły pierwszej potrzeby dotarły do Górowa 11.02.00 - już w sześć dni po tragedii. Przez miesiąc trwała zbiórka darów dla powodzian. Z Torunia wysłano 3 transporty o wartości 108.000 zł - w ich dystrybucji pośredniczyli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

IV.3.2.3. Zajączek Toruńskim Dzieciom

Loteria fantowa – 14-15.04.00 (dochód: 2.400 zł), przygotowanie i rozdanie paczek świątecznych dla 43 rodzin korzystających ze stałej pomocy PAH – 21.04.00.

IV.3.2.4. Wesółch Wakacji

Zbiórki pieniędzy

W ramach akcji zbiórki pieniędzy na wakacje dla dzieci z biednych rodzin 28 maja br. w Gospodarstwie Agroturystycznym Państwa Ciuruś zorganizowano Piknik Sympatyków PAH. W pikniku wzięli udział stali sponsorzy, przyjaciele i wolontariusze Fundacji, przyjechała również szefowa PAH Janina Ochojska. W programie były m.in. występy toruńskich zespołów muzycznych i pokazy różnych umiejętności, różne konkursy, loteria fantowa, można było zwiedzić stoiska firmowe naszych sponsorów i posilić się kiełbaskami itp. Dochód z imprezy - 7.036 zł zasilił konto akcji. Razem podczas różnych zbiórek zebrano na ten cel 18.830zł.

Obóz terapeutyczno- integracyjny w Gołdapi

Za zebrane pieniądze w dniach 20 – 30 lipca br. BP PAH zorganizowało kolonie dla 80 dzieci z toruńskich rodzin dysfunkcyjnych i zespołu folklorystycznego Kądziołeczka z Torunia. Dzieci spędziły w jednej ze szkół objętych akcją dożywiania Pajacyk w Gołdapi. Dziećmi opiekowało się nieodpłatnie 10 wykwalifikowanych wychowawców. W programie kolonii znalazły się zajęcia terapeutyczne w małych grupach, 2 wycieczki krajoznawcze po Suwalszczyźnie, wyjazd na miejscowe Safari, zabawy nad jeziorem, nauka tańców folklorystycznych i dyskotekowych, warsztaty teatralne i plastyczne, czytanie bajek na dobranoc... Dzieci wróciły wypoczęte, pełne wrażeń i najedzone.

IV.3.2.6. Przegląd Twórczości Artystycznej Szkół Specjalnych

Zorganizowanie warsztatów i festiwalu twórczości uczniów szkół specjalnych w kinoteatrze Grunwald (6-8, 13-14.10.2000r.). Wzięło w nim udział ponad 300 uczestników z województwa kujawsko – pomorskiego, reprezentujących szkoły specjalne i ośrodki opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Zaprezentowali oni swoje osiągnięcia wokalne i taneczne, plastyczne oraz teatralne przed salą pełną

publiczności. Wszystkim uczestnikom zapewniliśmy posiłki i noclegi oraz zabawy integracyjne po zakończeniu prezentacji.

IV.3.4.7. Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna

Pozyskanie pomieszczeń i pieniędzy na działalność świetlicy: 12.000 zł z Zakładu Energetycznego, 12.000 zł z PZU na Życie S.A. i innych pomniejszych firm (zebrano: 39.340,00 zł). Rekrutacja pracowników i podopiecznych do Umiliska u Kaszczorka.

IV.3.4.8. Święta Dzieciom – akcje przeprowadzone w okresie przedświątecznym:

1. Zbiórka pieniędzy od toruńskich firm,
2. „Przytul mnie w święta” – uczniowie szkół toruńskich gromadzili nowe maskotki, które zostały umieszczone w świątecznych podarunkach, część z nich była także fantami w loterii świątecznej – zebraliśmy blisko 1500 przytulaneł,
3. Kosz pełen łakoci 16-17.12.00- zbiórka słodyczy w toruńskich parafiach w Kaszczorku i na Koniuchach – przeprowadzona przez wolontariuszy – zebrano dary o wartości 4.321 zł,
4. Loteria świąteczna – 19-20.12.00 – dochód: 2.500 zł.

Zebrane w ten sposób środki przekazano jako pomoc świąteczną dla:

1. Rodzinnych domów dziecka w Wężówce oraz w Górnicy (wartość prezentów: 1.000,00 zł)
2. Czterech rodzin, którymi PAH opiekuje się już od kilku lat (darowizna – 700 zł),
3. Świetlicy środowiskowej Domu Harcerza – zabawa choinkowa oraz przekazanie 60 paczek świątecznych dla dzieci
4. Caritasu przy Kościele Garnizonowym, który organizował pomoc dla 70 toruńskich rodzin,
5. Uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 11, Nr 21, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu - 400 paczek świątecznych.

V. Sprawozdanie finansowe za rok 2000

V.1. Przychody i darowizny	15.025.437,26 zł
	w tym 3.387.094,12 zł z bilansu 99 r
w tym:	
dary rzeczowe	4.576.463,73 zł
wpłaty	3.520.728,64 zł
usługi darowizny	986.444,30 zł
odsetki od rachunków bankowych	139.506,45 zł
dotacje	2.415.200,02 zł
w tym:	
UNHCR (CPU)	420.976,20 zł
Mazowiecki Urząd Wojewódzki (CPU)	500.497,07 zł
MSZ	599.980,00 zł
MSWiA	65.652,50 zł
UNICEF	231.713,19zł
Fundacja Batorego	67.785,00 zł
FORD	451.970,00 zł
G. Warszawa Centrum (Dzień uchodźcy)	10.502,06 zł
UM Łódź	13.340,00 zł
Fundacja Edukacji Młodzieży	33.416,00 zł
Inne	19.368,00 zł
V.2. Koszty	12.556.908,22 zł
a. realizacja celów statutowych	11.151.915,88 zł
b. koszty administracyjne	1.404.992,34 zł
c. darowizny rzeczowe i usługi	5.909.362,68 zł
V.3. Inne dane	
a. średnie roczne zatrudnienie pracowników etatowych	28,5 et/śr
b. wynagrodzenia brutto łącznie z ZUS	732.801,18 zł
c. średnia płaca brutto	2.142,70 zł
d. wydatki na wynagrodzenia z tyt. umów-zleceń	62.305,26 zł